Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

..тэмнай 1921 оной ..брпин 21-һээ гарана | № 287 (14092) | 1975 оной декабрийн 9, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

КПСС-эй делегаци Варшава ошохоёо мордобо

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Советскэ Союзай Коммунис партиин делегаци ПОРП-ын VII съездэ хабаадахаяа Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй уряалаар Варшава ошохоёо декабриин 6-да Москваһаа мордобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Украинын Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь В. В. Щербицкий, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, Литвагай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь П. П. Гришкявичус, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-һээ ПНР-тэ байдаг элшэн сайд С. А. Пилотович делегациин бүридэлдэ ороно.

КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд А. М. Александров, Л. М. Замятин делегацитай хамта ошолдобо.

Нүхэд Ю. В. Андропов, А. А. Гречко. В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов болон бусад тусхай тушаалтад Белорусска вокзал дээрэ делегацие үдэшөө.

(ТАСС).

ЛЕНИНЭЙ ЗАМААР — КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ

..анай орон юһэдэхи табан жэлэй түсэбые амжалта..ар дүүргэжэ байна.

..мунистнууд, бүхы ажалшад совет арадай туршаг..л манлай, тэрэнэй түүхэтэ илалтануудые зориг..агша, эмхидхэгшэ ленинскэ партиин XXV съездые ..тэй солотойгоор угтаха гэжэ бэлдэжэ байна. Комму..ын үзэл сурталда хүдэлмэришэн ангиин, колхозно ..анадай, интеллигенциин, СССР-эй бүхы арадуудай ..үү бүлын хизааргүй үнэн сэхэ байһаниинь, түрэл ..на тойрон тэдэнэй эбдэршэгүй жагсаалтай байһа.., тэрэнэй дотоодын ба гадаадын политикые нэгэн ..тайгаар дэмжэжэ байһаниинь бүгэдэ арадай полити.., ажалай дэбжэлтэ, социалис мүрысөөнэй үргэн ехэ ..э дээрэһээ туйлай ехэ хүсэтэйгөөр тодорхойлог..харагдана.

..үхын энэ шата дээрэ партиин ба арадай ажабай.. шухалын шухала асуудалнууд КПСС-эй Цент..на Комитедэй Пленум ба СССР-эй Верховно Сове..дүрбэдэхи сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэе.

..ленум КПСС-эй ээлжээтэ XXV съездын хэлсэхэ ..далнууд тухай ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр .. Брежневэй элидхэл шагнаад. Съездын зүбшэн хэл.. иимэ асуудалнууд баталагдаа:

.. КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоон ба дотоо.., гадаадын политикын талаар партиин ээлжээтэ зо..нуудууд — элидхэлшэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна ..етарь нүхэр Брежнев Л. И.

.. КПСС-эй Центральна ревизионно комиссиин тоосоон ..лидхэлшэ ревизионно комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр ..в Г. Ф.

.. СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудай тур.. хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд — элидхэлшэ СССР-эй ..стрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Косыгин А. Н.

.. Партиин Центральна органуудые һунгалга.

..ПСС-эй XXV съездэ түлөөлэлгын нормые партиин ..гэшүүдһээ нэгэ делегат гэжэ Пленум тогтообо. Тэ..лэн КПСС-эй Уставай ёһоор съездын делегадуудые ..ха гурим баталаа.

..ПСС-эй ЦК-гай Пленум СССР-эй арадай ажахые ..өөхэ 1976 оной гүрэнэй түсэбэй ба СССР-эй Гүрэ.. бюджедэй проектнүүдые хаража үзөөд, һайшааһан ... Тиигээд тэдэниие СССР-эй Верховно Соведэй сес.. үзэмжэдэ табиба.

..ленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежнев дэлгэрэнгы үгэ ... Тэрэ юһэдэхи табан жэлэй туршада СССР-эй ..й ажахын хүгжэлтын гол дүнгүүдые бүхы талаһаань, ..ыгөөр шэнжэлээ, партиин социально-экономическа .. ябуулгын шухалын шухала зорилгонуудые най..н хэлээ. Нүхэр Л. И. Брежневэй үгэ соо хэгдэһэн ..лолнууд, заабаринууд коммунизмын материально..ческэ үндэһэ һуури саашадань байгуулхын тула, .. обществын социально-экономическа талаараа хүг..н тула тон шухала удха шанартай байһан хадаа ..С-эй Центральна Комитедэй нэгэн һаналай дэмжэл.. хүртөө.

..най арадай ажахын түсэбүүд Коммунис партиин, .. гүрэнэй удаан сагай хараа шугамтай тааруу юм .. нүхэр Л. И. Брежнев тэмдэглээ. 1976 оной түсэб ..микын бүхы һалбаринуудай тогтууритай хүгжэлтые, ..й научно-техническэ хүсэ шадалай хэлбэришэгүй ..тые, тэрэнэй бэеэ хамгаалха хүсэ шадалай ургал..хангана, арадай ажаһуудалай хэмжээе удаа дараа..дэшэлүүлхые хараална. 1976 ондо СССР-эй нацио..а олзо-доход 5,4 процентээр ургаха. Гүрэнэй капи..а һомололго 5,1 процентээр ехэ боложо, 102,5 ..ард түхэригтэ хүрэхэ. Машина бүтээлгэ, метал.., түлишын ба элшэ хүсэнэй үйлэдбэри, химиче..хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиие булюу ..р хүгжөөхэ гэжэ түсэб дотор хараалагдана. Хүдөө ..н материально-техническэ үндэһэ һуури бэхижүүл..э хэмжээнүүд хараалагданхай.

..ртийна организацинууд һарын ба кварталай даалга..уудые, бүхы жэлэй түсэбые болзорһоонь урид ..хэ, ажалай бүтээсые, мүн шанарыень һайжаруул.. ажалша коллективүүдые элсүүлхэ уялгатай. Тии.. уттамжын түсэбүүдые ба социалис уялгануудые .. талаар мүрысөөндэ хабаадагшадай ашаг үрэ ехэ..үсэлые дэмжэжэ байха болоно.

..өө түгэсэжэ байһан табан жэлэй дүнгүүдые шэн..ээ, нүхэр Л. И. Брежнев иигэжэ хэлээ: «Юһэдэ..бан жэлэй туршада туйлагдаһан экономическа хүг..н гол шэглэлнүүдынь, шэнжэ шанарынь КПСС-эй .. съездын хараа шугамтай, манай экономическа ..кын гол шухала заабаритай бүрин зохилдоно. ..шар гол шухала дүн болоно. Энээниие ажабайдал ..стэйгөөр гэршэлжэ үгэнэ. Бидэнэр урагшаа һайн .. хээбди. Хэрбээ ниитын үйлэдбэриин эгээн ехэ ..ын хэмжээнүүдые хараадаа абабал, юһэдэхи табан ..анай ороной түүхэдэ эгээн һайн табан жэл боло..анай Эхэ орон улам баян, бүри хүсэтэй болоо. .. хүнүүд бүри һайнаар ажаһууна. Энэ хадаа пар..ажал ябуулгын эгээн дээдэ сэгнэлтэ мүн».

..н жэлэй туршада промышленна продукциин хэм.. 43 процентээр ехэ болоо. Металл, түлишэ, машин..он түхеэрэлгэ, минеральна үтэгжүүлгэ үйлэдбэ.. горитойхоноор ехэ болоо. Манай индустри зэбсэг .. болоо, научно-техническэ хэмжээн ба ашаг үрэнь ..ээ. Хэрбээ наймадахи табан жэлэй үедэ ажалай .. дээшэлүүлһэнэй ашаар промышленна продукциин ..ургалтын 73 процентнь абтаһан байбал, юһэдэхи .. жэлэй туршада 84 процентнь абтаа.

..өө ажахын хүгжэлтэдэ табан жэлэй туршада 131 миллиард түхэриг гэхэ гү, али наймадахи табан жэлэйхиһээ 49 миллиард түхэриг ехээр зорюулагдаһан байна. Эндэ ехэ хэмжээгээр оньһожоруулга хэгдээ, хими нэбтэрүүлэгдээ, газар ехээр уһалагдадаг, хатаагдадаг болоо. Сагай һайн бэшэ уларил хүдөө ажахын урагшаа дабшалтые удааруулаашье һаа, зогсоожо шадаагүй. Газар тарялангай, мал ажалай жэлэй дунда зэргын продукци абалга наймадахи табан жэлтэй сасуулбал, 10 миллиард түхэригөөр ехэ болоо.

Промышленностиин, хүдөө ажахын амжалтанууд арадай материальна, ажаһуудалай, соёл культурын хэмжээе дээшэлүүлхэ бата бэхи үндэһэ һуури байгуулжа үгөө. Һомологдоһон зөөриин талаар, хүн зондо үргэнөөр хабаатай байһанаараа юһэдэхи табан жэлэй социальна программа урдын бүхы түсэбүүдые үлүүлнэ. Нэгэ хүн дээрэ абахада, бодото олзо доход дүрбэнэй нэгэ хуби шахуугаар дээшэлээ. Эд бараанай эрьесэ гурбанай нэгэ хубиһаа үлүүгээр ехэ болоо.

Экономическа, социальна томо зорилгонуудые шиидхэһэнээрээ, туйлагдаһан үрэ дүнгүүдээрээ юһэдэхи табан жэл коммунизмын түлөө тэмсэлэй түүхэдэ нэрэтэй солотой һуури эзэлхэ юм.

Манай амжалтануудые тодорхойлһон тоо, баримтанууд хадаа хүдэлмэришэд болон таряашадай, инженернүүд болон эрдэмтэдэй, партийна, совет, ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй шэн габьяата ажалые тодорхойлон гэршэлнэ. Эдэ амжалтанууд хадаа КПСС-эй Центральна Комитедэй, бүхы 15 миллионһоо олон коммунистнуудай партиин политическэ ленинскэ хараа шугамые бэелүүлһэнэй үрэ дүн мүн. Советскэ Союзай нацинууд болон арадуудай ажалай илалтанууд, Россиин Федерациин, Украинын, Белоруссиин, Узбекистанай, Казахстанай, Грузиин, Азербайджанай, Литвагай, Молдавиин, Латвиин, Киргизэй, Таджикистанай, Армениин, Туркмениин, Эстониин экономическа, социальна хүгжэлтэ хадаа ууҗам дэлгэр Советскэ Союзай туйлалтын хубинь болоно. Аха дүү арадуудай хани барисаан, харилсан туһалалсалга, харилсаа холбоон коммунис байгуулалтые түргэдхэдэг эгээн хүсэтэй эрхэ нүхэсэлнүүдэй нэгэн байгаа, байнашье.

Туйлагдаһанаа үндэрөөр сэгнэхэ зуураа, парти мүн манай урагшаа дабшалтые шиидхэдэг шухала асуудалнуудта анхаралаа элсүүлнэ.

Социалис индустри хүгжөөхэтэй хамта парти хүдөө ажахые саашадань дэбжээлгые ехэ удха шанартай дээрэ тоолоно. Мүнөө жэлэй, ехэ ган гасуур болоһон жэлэй байгаалиин бэрхэшээл дабахын тула колхозникууд, совхозуудай хүдэлмэришэд шэн габьяата ажалаа, гүнзэгы мэдэрэлээ, мэргэжэл шадабаряа элсүүлэн табяа. Олон областьнууд, хизаарнууд, республиканууд гүрэндэ орооһо худалдаха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэе. Хлопогой һайн ургаса ургуулагдаа. Хартаабха, лен, виноград нёдондо жэлэйхиһээ ехээр суглуулагдаа. Мал ажалай продукци ехээр абтаа, худалдагдаа. Тиибэшье хүдөө ажахын жэлэй сагай уларилай орёо эрхэ байдалаар тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдые дабахын түлөө үшөөл бага бэшэ юумэ хэхэ хэрэгтэй. Саһа тогтоолгодо, үтэгжүүлгэ газарта оруулха ба үрэһэ хүрэнгэеэ бэлдхэхэ, машинно-тракторна паркаяа заһабарилха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулжа, хабарай тарилгада эрхимээр бэлдхэхэ гээшэ таряашадай уялга мүн. Малшад мүн лэ шанга шалгалта бариха байна. Тэдэнэй гол шухала зорилго гэхэдэ, фермэнүүдтэ малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ, мал ажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ ябадал болоно.

Орооһо таряа үйлэдбэрилгэ — габшагай ажал болоно. Энэ хэрэгтэ эгээн ехэ анхаралаа хандуулха, хүсэл оролдолго гаргаха, материальна нөөсые элсүүлхэ гээшэ шухала байна. 1976 ондо орооһо ехээр абахын тула шэнэ алхам хэхэ шухала. Хэрбээ һайнаар хүдэлөө һаа, ургасые дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжонуудые хэрэглээ һаа, болохо газартань тарилгын талмайе үргэдхөө һаа, энэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэжэ болоно. Тэрэшэлэн овощ, хартаабха, саахарай свекло бүри ехээр абаха хэрэгтэй. Тогтууритай үндэр ургаса абахын тула уһалагдадаг газарые ашаглаха ябадалые бүхы хэмжээгээр һайжаруулха хэрэгтэй.

Арадай ажаһуудал улам һайжаруулха зорилгоор хүдөө ажахые ашаг ехэтэйгээр эрхилхэ хараа шугамые саашадаашье шууд сэхээр б э е л ү ү л х э шухала. Тэрэниие экономикын ехээр хүгжэһэн һалбари болгохын тула хүдөө ажахын материально - техническэ үндэһэ һуурииe түсэбэй ёһоор бэхижүүлхэ, иимэ зорилгоор ороной экономическа, научно-техническэ хүсые бүри ехээр хэрэглэхэ шухала. Арбадахи табан жэлэй туршада хүдөө ажахыда капитальна ехэ һомололго зорюулха, техникэ болон түхеэрэлгэнүүдые, минеральна үтэгжүүлгэ бүри ехээр эльгээхэ гэжэ хараалагдана. Тиигэжэ КПСС-эй ЦК-гай мартын (1965 он) Пленумэй зохёоһон хараа шугам хэлбэришэгүйгөөр үргэлжэлүүлэгдэнэ, хүгжөөгдэнэ гээшэ.

Хүдөө ажахыда мүнгэ зөөри ехээр табиха тума тэрэнэй ашагые ехэ болгохо, продукци үйлэдбэрилгые нэмээхэ асуудалай бүри шухала болодогынь сйлгосотой. Газараа, капитальна хүдэлмэридэ табигдаһан мүнгэ, техникэ, үтэгжүүлгэ, мелиоративна түхеэрэлгэнүүдые ашагтай һайнаар хэрэглэхэ гээшэ хүдөө тосхоной хүдэлмэрилэгшэдэй мүрысөөнэй, мүн хүдөө ажахын зургаануудай, колхоз ба совхоз бүхэнэй ажал ябуулга сэгнэлгын эгээн шухала асуудал болоно. Хүдөө ажахын министерство «Союзсельхозтехникэтэй», бусад эмхинүүдтэй хамта колхозуудай ба совхозуудай эрилтэ хэрэглэмжые агрохимическэ ба инженерно-техническэ талаарнь хангалгын гурим һайжаруулха, селекци ба үрэһэнэй хэрэг, хүдөө ажахын ашаг үрэ дээшэлүүлхэ зорилго шиидхэлгые тодорхойлхо бүхы һалбаринуудые мүнөө сагай хэм хэмжээндэ хүрэтэр үргэхэ зэргэтэй.

Хүндэ индустриие урда мэтэ хурдан түргэнөөр хүгжөөхэтэеэ хамта эдеэ хоолой ба хүнгэн промышленностиие, тэрэшэлэн соёлой ба ажаһуудалай хэрэглэлэй («Б» бүлэгэй) эд товарнуудые үйлэдбэрилгэ түргэнөөр хүгжөөхэ, эдэнэй хүдэлмэриие саашадань улам һайжаруулхаар үрэ нүлөөтэй хэмжээнүүдые абаха шухала.

Тоосоото-һунгалтын партийна суглаанууд ба конференцинүүд дээрэ мүнөө коммунистнууд өөһэдынгөө ажал ябуулгын үрэ дүнгүүдые шүүмжэлхы ёһоор, залан сэхээр сэгнэнэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, экономикоё бүри һайнаар хүгжэлгын замда оруулха асуудалнуудаар партиин табиһан зорилгонуудые тон амжалтатайгаар шиидхэхын тула шухала нөөсэнүүд ба арга боломжонуудые элирүүлнэ. Энэнь али болохоор дэмжэгдэхэ зэргэтэй.

Үйлэдбэриин ашаг үрые улам дээшэлүүлхэ арга ба замууд КПСС-эй XXIV съездын, ЦК-гай пленумүүдэй шиидхэбэринүүд дотор, партиин экономическа политикын асуудалнуудаар нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэнүүд соо тодорхойлогдонхой. Түүхэй эдүүд ба материалнуудые, элшэ хүсэ, хүдэлмэриин хүсэ, үйлэдбэриин фонднуудые хэрэглэхэ асуудалда эзэн ёһоор, гамтай нарипнаар хандаха гэһэн удхатай арьбалалта алмалтын гурим шангадхаха шухала гэжэ Центральна Комитедэй декабриин (1975 оной) Пленум дээрэ тусхайлан тэмдэглэгдэе.

Алмалта арьбалалта ба экономико гэһэн эдэ хоёр үгын нэгэ уг унгитай байһаниинь тушаан болоһон ушар бэшэ юм. Ороной асари ехэ баялигуудай, арадай ажахын угаа ехэ дэлисэ далайсануудай, совет хүнүүдэй ажалай эршэ зоригой оршон байдалда экономикоёо амжалтатайгаар хүгжөөлгын эшэ нүхэсэлынь арьбалалтын онол арга байһан юм, байхашье. Һомологдоһон түхэриг бүхэниие, ажалай час бүхэниие, продукциин тонно бүхэниие жэншэдгүй тоолохо, ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ, эзэн бусаар хандадаг ба оһол назагай ябадалнуудые эсэстэнь хүрэтэр усадхан зайсуулха гээшэ манай партийна уялга болоно. Юундэб гэхэдэ, бидэндэ, коммунистнуудта эгээн шухала юумэнүүдэй — Эхэ оронойнгоо баялигууд ба хүсэ шадалай, арад зоной баян дэлгэр байдал болон хүгжэлтэ дэбжэлтын аша туһада алмана, арьбалнабди.

Шанга журамтай, эрилтэ ехэтэй байха, даалһан хэрэгэй түлөө кадрнуудай харюусалгыень дээшэлүүлхэ шухала гэжэ Пленум дээрэ тусхайлан тэмдэглэгдэе. «Журам, өөрын журам тогтоохын тула, эмхидхэл, гурим, бүтэмжэтэйгөөр хүдэлмэрилхэ ябадал хаа хаанагүй бэхижүүлхын тула унаһан малгайгаа абангүй хүдэлмэрилхэ» шухала гэжэ В. И. Ленин нэгэнтэ бэшэ хэлэһэн юм. Ленинэй эдэ үгэнүүд станогто хүдэлдэг хүдэлмэришэнһөө эхилээд, министртэ хүрэтэр — бүхы хүнүүдэй ажал ябуулгынь хүтэлбэри болоно.

Түсэб дүүргэлгын журам манай общество дотор илангаяа шухала байна. Түсэб гээшэ арадай социалис ажахын һаадгүйгөөр хүгжэхэ шухалын шухала зүйл болоно гэжэ бултадаа мэдэнэ. Гэхэ зуура, наринаар, хүсэд бүрин дүүргээд байбал, түсэбнай тиимэ үүргэ дүүргэжэ шадаха. Гэхэ зуура, жэшээлэн хэлэбэл, нёдондо жэл предприятинуудай 6 процентнь продукци худалдаха түсэбүүдээ дүүргээгүй байгаа. Хамжаанай гуримаар бүтээжэ үгэхэ уялгануудаа наринаар сахиха гээшэ онсо шухала удха шанартан болоожо байнхай.

Арад зоной үмэнэхи уялгаяа гүн гүнзэгыгөөр мэдэрхэ, шүүмжэлэлдэ зүбөөр, партийна ёһоор хандаха эрилтэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй урда парти табина. Журам сахиха, бүтэмжэтэйгөөр хүдэлмэрилхэ, харюусалгатай байха ябадал эдэбхи үүсхэл гаргаха, ажалдаа шадамараар хандаха эрилтэнүүдтэй тааралдаха ёһотой. Хүтэлбэриин бүхы хэм хэмжээндэ шухала, шэнэ арга боломжонуудые элирүүлхэ, тэдэниие бодото хэрэг болгохоор хододоо бэлэн байха гээшэ ленинскэ, үнэхөөрөө партийна онол оншын шухала хубинь болоно. Баруун Сибириин түлишын нөөсэ баялигуудые түргэнөөр элирүүлэн ашаглалга һайшаалтай тиимэ олон жэшээнүүдэй тоодо Пленум дээрэ тэмдэглэгдэе. Сагай талаар, мүнгэ зөөри гаргашалгын талаар эгээн ехэ ашаг үрэ хангажа шадахаар хүгжэлтын арга замуудые арадай ажахын бусадшье һалбаринуудта бүри оролдосотойгоор бэдэрхэ шухала гэһэн тобшолол хэхэ арга боломжо энэ дүй дүршэл олгоно. Хэрэгтээ үргэн дэлисэтэйгээр хандабал, социалис экономикын булюу талануудые хүсэд бүрин хэрэглэбэл, ороной барагдашагүй ехэ баялигуудые, манай хүнүүдэй бэлиг шадабари ба дүй дүршэлые хүсэд бүрин хэрэглэбэл, бүри түргэнөөр урагшаа дабшаха шэнэ нөөсэнүүдые нээхээр үүсхэл ба зохёон байгуулхы хаба шадабаряа хэрэглэхэ ехэ арга боломжонуудые олохобди.

Үйлэдбэри эмхидхэлгын ба хүтэлбэриин оршом хэмжээе улам нарижуулан һайжаруулга — ашаг үрэ дээшэлүүлгын шухала нүхэсэл болоно. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй турша соо энэ хэрэгтэ зохихо хубилалтанууд туйлагдаһан байна. Жэшээлэн хэлэбэл, Электронно промышленностиин министерство научна ба үйлэдбэриингөө үндэһэ һууриин эмхидхэхы байгууламжые улам нарижуулан һайжаруулхын тула, нэгэдэлнүүдые тогтооһоной үндэһөөр тэрэнэй бүридэлгын хэм хэмжээе улам дээшэлүүлхэ, түсэблэлгын түрүү гурим нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Тус министерствын предприятинуудтахи үйлэдбэрилгын ниитэ хэмжээн табан жэлэй турша соо гурба дахин нэмэһэн, ажалай бүтээсэ — хоёр дахинһаа ехээр, фондын ашаг — 1,7 дахин дээшэлһэн, харин материалнуудай хэрэглэгдэсэ 30 процентээр хороһон байна. Электро промышленностиин, нүүрһэнэй, химическэ, прибор бүтээлгын ба бусад хэдэн һалбаринуудай министерствэнүүдэй дүй дүршэл һонирхолтой, һургаал боломоор үсөөн бэшэ үрэ дүнгүүдые туйланхай.

Гэхэтэй хамта, хүтэлбэриин хэрэг улам нарижуулан һайжаруулхын тула үшөөл ехэ юумэ хэхэ хэрэгтэй болоно. Экономикын ургаха, орёо болохо тума ямаршье һалбарида хабаатай арадай ажахын эсэсэй үрэ дүнгынь хоорондын һалбаринуудһаа, дотоодын һалбаринуудай ба һалбаринууд хоорондын холбоо барисаанай ниитэ байгууламжаһаа улам ехээр дулдыдадаг болохо байна. Иимэ ушарнуудта, нэгэ талаһаа, хоорондын һалбаринуудай үрэ дүнгүүдээр дашуураад, эсэсэй үрэ дүнгүүдые обеёронгүй байжа болохогүй, нүгөө талаһаа — хоорондын һалбаринуудта зохихо анхарал хандуулангүй, ехэ оролдолго хүсэлэлгэнүүдэй ба ехэ һомололгонуудай ашаг үрые хохидолдо оруулжа болохогүй.

Энэмнай ямар ушар удхатайб гэхэдэ, арадай ажахын ехэ ехэ асуудалнуудые шиидхэхээр бодомжолһон, үндэһэ баримта түгэс, нэгэдхэмэл программануудые тодорхойлон зохёолго улам ехэ һуури эзэлхэ ёһотой. Саашадаа хүтэлбэриин гурим улам нарижуулан һайжаруулха, үйлэдбэриин тусхай мэргэжэл бии болголгын ба хамжаалан хүдэлмэрилхэ ябадалай шэнэ шата болохо үйлэдбэриин, научно-үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдые тогтоолгоёо түргэдхэхэ шухала.

Экономикын ашаг үрые дээшэлүүлхын тула хододоо үрэтэй һайнаар хүдэлмэрилхэ, ажахын шэнэ жэлэй түрүүшын һараһаа энэ асуудалда анхаралтайгаар хандаха хэрэгтэй. Арбадахи табан жэлые ашаг үрэ дээшэлүүлгын ба шанар хангалгын табан жэл болгохо ёһотойбди. Энэ хадаа анхарал оролдолго ба эршэ зориг хамтадхагдан хандуулагдаха зэргэтэй эгээн шухала хэрэг болоно.

Тоосоото-һунгалтын кампани парти дотор ябуулагдажа, хаа хаанагүй эмхитэй һайнаар, ехэ эдэбхи үүсхэлэй оршон байдалда үнгэржэ байна. Областной, хизаарнуудай партийна конференцинүүд ба республиканска съезднүүдые үнэхеерөө бүтэмжэтэй һайнаар үнгэргэхэ, экономико ба соёлые партийна гуримаар хүтэлбэрилгын, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын, парти доторой ажабайдалай асуудалнуудые тэндэ бүхы талаарнь зүбшэн хэлсэхэ, партиин табиһан зорилгонуудые шиидхэлгэдэ коммунистнуудай анхарал хандуулха тон шухала. Ленинэй үгөөр хэлэбэл, «Һайтар бодомжологдоһон, анхаралтайгаар, партиин бүхы гэшүүдэй хамтын хүдэлмэреэр, хамтын оролдолго хүсэлэлгөөр бэлдэгдэһэн, ажахын байгуулалтын бодото дүй дүршэлые съезд дээрэ гаргаха» ёһотойбди.

Партиин XXIV съезд гадаадын политическэ хараа бодол КПСС-эй Центральна Комитедээр, Советскэ правительстваар амжалтатай бэелүүлэгдээ гэжэ Пленум дээрэ тэмдэглэгдэе. КПСС-эй ЦК-гай, тэрэнэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой сэхэ шууд, эдэбхитэй ажал ябуулгын ашаар амгалан байдалай программа бэелүүлхэ, уласхоорондын шахардуу байдалай һуларалгые улам гүнзэгырүүлхэ ба хүгжөөхэ, арадай амгалан тайбан, аюулгүй байдал батадхаха хэрэгтэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа. Манай Эхэ ороной нэрэ хүндэ ба пүлөөн бүхы дэлхэй дээрэ бүри ехэ болоо.

Эб найрамдалай тала баригшадай бүхэдэлхэйн хүдэлөөнэй үндэр дээдэ шагналда — Ф. Жолио-Кюриин нэрэмжэтэ Эб найрамдалай алтан медальда нүхэр Л. И. Брежневэй хүртэһые бүгэдэ ниитын эб найрамдалай түлөө, арадуудай сүлөөтэ ба зол жаргалта байдалай түлөө тэмсэлдэ хубитаяа тон ехээр оруулдагайнь түлөө совет арадта, Ленинэй партида, нүхэр Л. И. Брежневтэ баяр баясхалангай мэдэрэлтэй байһанай гэршэ мүн гэжэ совет хүнүүд, социализмын аха дүү оронуудай арадууд, бүхы түрүү үзэл бодолтой, эб найрамдалда дуратай хүн түрэлтэн сэдьхэлээ ехээр ханан угтаа.

КПСС-эй Центральна Комитет Ленинэй ёһо заншалые баримталан, гадаадын политикада саашадаашье онсо анхарал хандуулха байха. Бидэнэр «амгалан добтолгоёо» үргэлжэлүүлхэ, уласхоорондын харилсаа холбоо хүгжөөхэ, шахардуу байдалай политическэ талаараа һуларуулгые сэрэгэй талаар нэмээн һуларуулха ябадал туйлахабди. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай аха дүү партинуудтай, арадуудтай хани барисаагаа, харилсаа холбоогоо улам саашадань бэхижүүлхэбди, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй саашадаа нягтаар эмхидэн жагсахынь түлөө тэмсэхэбди.

СССР-эй Верховно Совет 1976 ондо, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ манай ороной бэелүүлхэ зохёон байгуулхы ажал хэрэгэй программа, — СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб ба гүрэнэй бюджет баталаа. Энэ программа арбадахи табан жэлэй туршада коммунис байгуулалтын шэнэ амжалтануудые туйлаха бата үндэһэ һуури хангаха, КПСС-эй XXV съездын тодорхойлхо түсэб — партиин ба арадай нэгэдэмэл дура хүсэлые бодото дээрэнь бэелүүлхээр хараална.

«Манай парти өөрынгөө ээлжээтэ съездэ бата нэгэдэлтэй, зориг бадаранхай ошожо ябана. Табан жэлэй турша соо угаа ехэ хүдэлмэри бүтээгдээ. Партиин ба арадай нэгэдэл эбдэршэгүй бата. Эдэ бүгэдэ манай агууехэ хэрэгэй саашанхи амжалтануудые туйлахын тула шухала арга нүхэсэлнүүдые хангана», — гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев КПСС-эй ЦК-гай Пленум дээрэ мэдүүлээ.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин шиидхэбэринүүдые бүхы парти, бүхы арад зоной үнэн зүрхэнһөө, нэгэ һаналтайгаар һайшаана. Эдэнэр партиин XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө социалис мүрысөө шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлжэ байна.

Совет арад Коммунис партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро, Ленинэй зааһан замаар коммунизм тээшэ найдамтайгаар дабшана.

«Правдын» декабриин 6-най түрүү бэшэг.

..РЕСТДЭ ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ ..УЛЗАЛГА БОЛОБО

..СТ. (ТАСС). ПОРП-..Й съездын хүдэлмэри..хабаадахаяа Варшава ..замдаа КПСС-эй ЦК-..енеральна секретарь .. Л. И. Брежнев түрүү..ветскэ Союзай Комму..ртиин делегаци декаб.. 7-до эндэ тогтоһон

..СС-эй ЦК-гай Полит..й гэшүүндэ канди.. Белоруссиин Компар..ЦК-гай нэгэдэхи секре.. П. М. Машеров, Бело.. ССР-эй Верховно ..й Президиумэй Тү..шэ Ф. А. Сурганов, ..уссиин ССР-эй Ми..үүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Я. Киселев, партиин Брестскэ обкомой нэгэдэхи секретарь В. А. Микулич, Улаан тугта Белоруссиин сэрэгэй округой сэрэгшэдые командалагша генерал-полковник И. М. Третьяк, Брестын областной гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ К. В. Матюшевский, областиин ба хотын партийна, совет организацинуудай бусад хүтэлбэрилэгшэд делегацие угтаба.

Хотын ажалшадай түлөөлэгшэд нүхэр Л. И. Брежневые, делегациин бусад гэшүүдые үнэн зүрхэнһөө халуун дулаанаар амаршалба; пионернүүд айлшадтаа баглаа сэсэгүүдые бариба.

Нүхэр Л. И. Брежнев Белоруссиин ССР-эй ба Брестскэ областиин хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэхэдөө КПСС-эй XXV съездэ бэлдэхэ талаар партийна организацинуудай хэжэ байһан хүдэлмэреэр, энэ жэлэй ба түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй арадай ажахын даабаринуудые республикын, областиин ажалшадай ямараар дүүргэжэ байһаар, социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр һонирхобо.

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлые дүүргэхэ, партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха талаар зохёон байгуулхы ажал хэрэгтээ ехэ амжалтануудые туйлахыень нүхэр Л. И. Брежнев Белоруссиин коммунистнуудта, бүхы ажалшадта хүсөө.

Делегациин гэшүүд республикын ба областиин хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта «Брестын баатар — хэрэм» гэжэ мүнхэлэлгын бүлэг барилгые хараһан байна.

Нүхэр Л. И. Брежнев, делегациин гэшүүд Варшава ошохоёо үдэһөө хойшо мордобо.

ШЭНЭ ТАСС ҺОНИН

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ ВАРШАВА ЕРЭБЭ

ВАРШАВА. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Советскэ Союзай Коммунис партиин делегаци ПОРП-ын VII съездэ хабаадахын тула Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй уряалаар декабриин 7-до ПНР-эй ниислэл хото ерэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Украинын Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь В. В. Щербицкий, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, Литвагай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь П. П. Гришкявичус, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-һээ ПНР-тэ байдаг элшэн сайд С. А. Пилотович делегациин бүридэлдэ ороно. КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд А. М. Александров, Л. М. Замятин делегацитай хамта ерэһэн байна.

Нютагай сагаар 17 час. Тусхай поезд СССР-эй ба ПНР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн вокзалда хүрэжэ ерэнэ. ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевич гэгшэд Леонид Ильич Брежневые, КПСС-эй делегациин гэшүүдые үнэн зүрхэнһөө, аха дүү ёһоор амаршалба.

ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд Э. Бабюх, В. Кручек, С. Ольшовский, Ю. Тейхма, Я. Шидляк, М. Ягельский, В. Ярузельский, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидадууд К. Барциковский, С. Каня, Ю. Кемпа, С. Ковальчик, ПОРП-ын ЦК-гай секретарьнар Е. Лукашевич, А. Верблян, Ю. Пиньковский, министрнүүд, ПОРП-ын ЦК-гай гэшүүн, ПНР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд З. Новак, ПНР-тэхи СССР-эй посольствын ба бусад совет эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд нүхэр Л. И. Брежневые, делегациин гэшүүдые угталсаа.

Поляк ба совет пионернүүд хүндэтэ айлшадтаа баглаа сэсэгүүдые барюулба.

Варшавын олон мянгаад хүн түбэй вокзалай перрон ба вокзал шадарай талмай дээрэ гаража, аха дүү Советскэ Союзай түлөөлэгшэдые үнэн зүрхэнһөө амаршалһан байна. «Советскэ Союз мандаха болтогой!», «КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ халуун амар мэндэ!», «КПСС — ПОРП-дэ алдар соло!» гэһэн транспарантнууд хаа хаанагүй харагдана. Варшавын ажалшадай түлөөлэгшэд нүхэд Л. И. Брежневые, Э. Герегые, КПСС-эй делегациин гэшүүдые халуун дулаанаар, үнэн зүрхэнһөө амаршалба.

..01398.

СЭЛЭНГЫН РАЙОННО ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИҺЭЭ

ЭМХИДХЭЛЭЙ, ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИИН ШАНАР УЛАМ ҺАЙЖАРУУЛХА

Сэлэнгын районно партийна конференци боложо, үнгэрһэн хоёр жэл соо КПСС-эй райкомой хэһэн хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл райкомой нэгэдэхи секретарь **М. Ж. Шагдаров** хэбэ.

Сэлэнгын аймаг хадаа промышленность, хүдөө ажахы эрхилдэг томо аймагуудай нэгэн гэжэ тоологдоно. КПСС-эй XXIV съездын, удаань болоһон партиин ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, промышленность, хүдөө ажахы, культура хүгжөөхын түлөө тэмсэлдээ аймаг бүхы дээрээ нилээд һайн дүнгүүдые туйлаа гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

Аймагай промышленна предприятинууд түсэбтэ табан жэлэй дүрбэн жэл арба һара соо түсэбһөө гадуур 4.189 мянган түхэригэй продукци худалдаа. Энэ үе соо 270 мянган тонно нүүрһэн малтагдаа, 12 мянган кубометр хюрөөдэмэл модон бэлэдхэгдээ, хээрын 42 вагон бүтээгдээ. Аймагай промышленность энэ жэлэй арбан һарын түсэб 101,9 процент, тэрэнние худалдаха—100,8 процент дүүргээ. Бага-Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй уурхайн коллектив бүри һайн амжалта туйлаа. Нүүрһэ малтаха табан жэлэйнгээ түсэбые байгша оной апрель һарада дүүргэһэн байха юм. Галуута-Нуурай түмэр харгын узелай локомотивна депогой коллектив ашаа зөөлгөөр түгэсхэхы жэлэй түсэб ноябриин 20-до бэелүүлээ һэн.

Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан 37 мянган центнерэй орондо 95 мянган центнер таряа гүрэндөө тушаагаа. Энэ жэлдэ Эхэ орондоо 40 мянган центнер ороохо бэлэдхэһэн, табан жэлэйнгээ даабарине 2,5 дахин үлүүлһэн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд магтаалда хүртөө.

Тиихэтэй хамта промышленна предприятинуудай, транспортын, барилгын эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ горитойхон дутагдалнууд ушарһаар. Зарим предприятинууд түсэбтэ даабаряа дүүргэнэгүй, үйлэдбэриин хүсэнүүдые һайнаар хэрэглэнэгүй. Шэнэ хүсэнүүдые түргөөр ашаглалгада оруулха, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ асуудалнууд олон предприятинуудта хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ, научно-техническэ дэбжэлтые хурдадхаха хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Бүтээһэн продукциингаа шанар һайжаруулхын түлөө тэмсэл үшөөл һулаар эмхидхэгдэнэ.

Хүдөө ажахын продуктнуудые элбэгээр абахын тулада доторой арга боломжонуудые хүсэд хэрэглэхэ талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри мүртэйгөөр ябуулагданагүй гэжэ конференци дээрэ тэмдэглэгдээ. Газар тариалангай культура дээшэлүүлхэ, алибаа ургамалнуудай ургаса ехээр абадаг болохын тула зохихо хэмжээнүүд абтанагүй. Малай ашаг шэмэ тон удаанаар нэмэнэ.

Тоосооото үе соо партиина олон эхин организацинууд олонийтын дунда эмхидхэлэй, политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтээ нилээд дүй дүршэлтэй болоо. Партиина документнүүдые һэлгэлгэ хадаа коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэ һайн нүлөө үзүүлээ. Партиина журам яһала бэхижээ, парти доторой, мүн ниитэ политическэ хүдэлмэри эли бодо һайжараа.

Совхозой коллективэй дунда эмхидхэлэй ба политическэ ехэ хүдэлмэриин хэгдэжэ байһан тухай, социалис мүрысөөе коммунистнуудай толгойлдог тухай Сэлэнгын совхозой парткомой секретарь **П. Ч. Базаржанов** хэлээ. Коммунистнууд Социалис Ажалай Герой, суута һаалишан Н. Л. Тадвашкина, һаалишан Б. Буянтуева, хонишон Б. Мункуев болон бусад ажалай һайн үрэ дүн туйладаг байна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой коллектив газар болон мал ажалай продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха юһэдэхи табан жэлэй түсэб бүхы талаарнь болзорһоонь урид дүүргэжэ шадаа. Энээн тухайгаа тус колхозой түрүүлэгшэ Социалис Ажалай Герой **Ж. Б. Ванкеев** конференцидэ элидхээ. Малшадые эд бараагаар хангаха хэрэгэй муугаар эмхидхэгдэдэг тушаа, «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлэй һулаар хүдэлдэг тушаа, залуушуулые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ ушардаг дутуу дунданууд тушаа нүхэр Ванкеев тогтоһон байна.

— Бага-Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй уурхайн коллектив үйлэдбэреэ жэлһээ жэлдэ һайжаруулна. Хэрбээ 1971 ондо 650 мянган тонно нүүрһэн малтагдаһан байгаа һаа, энэ жэлдэ 910 мянган тоннодо хүрэбэ. 3 миллион 150 мянган тонно шулуу нүүрһэ малтаха табан жэлэйнгээ түсэб манай коллектив байгша оной апрелиин 17-до дүүргээ һэн.

Энэ туйлаһан амжалта хадаа манай коллективэй оролдосотой ажалай, партиина организациин ябуулһан эмхидхэлэй, политическэ болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин, үргэнөөр эмхидхэгдэһэн социалис мүрысөөнэй үрэ дүн гээшэ. Шулуу нүүрһэнэй уурхайн партиина организаци мүрысөө дэлгэрүүлхэ асуудалда анхаралаа онсо хандуулна. Тиихэтээ зэргэ коммунистнуудай харюусалга улам дээшэлүүлхэ, түрүү үүргээ эрхимээр дүүргэжэ байха, мэргэжэл шадабарияа эрид һайжаруулха эрилтэ табигдана, — гэжэ делегат **П. И. Коновалов** тэмдэглэбэ.

— КПСС-эй райкомой хүдэлмэрилэгшэд совхоздо ерэхэдээ үйлэдбэриин гол участок болохо мал ажалай фермэ, бригаданууд дээгүүр үсөөн ябадаг. Совхозой хүтэлбэрилхы тушаалтадтай хөөрэлдөөд лэ бусашадаг шуу, — гэжэ Химнын совхозой директор **Г. И. Прокосов** шүүмжэлээ.

— Партиингаа XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсоһон Гусиноозерскын ГРЭС-эй барилгашад габшагайгаар хүдэлжэ байна, — гэжэ «Востокэнергомонтаж» участогай бригадир **И. М. Самохвалов** хэлэбэ. — Минии хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай бригада ГРЭС-эй котел болон турбина хабсаргаха ажалые партиин ээлжээтэ съездын эхилтэр түгэс дүүргэхээр шиидэнхэй.

Гэбэшье партиин райкомой туһаламжаар шиидхэгдэхэ асуудалнууд тон олон. Манай хүдэлмэришэдэй эгээл шухала эрилтэ гэхэдэ транспорт болоно. Автобусудай үсөөн дээрэһээ хэдэн зуун хүдэлмэришэдые ажалдань асарха, гэртэнь абаашаха асуудал мүнөө болотороо шиидхэгдээгүй байһаар. Эгээл энэ шалтагаанһаа хүдэлмэришэд ажалдаа гээгдэжэ ерэнэ, гэртээ орой бусана. Барилгын хэдэн мянган хүдэлмэрилэгшэд оройдоол 300 һууритай столовотой. Хүдэлмэришэдэй байдаг хамтын байра хүйтэн уһаар хүсэд хангагданагүй. Тэдэниие эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангаха асуудал муугаар шиидхэгдэнэ, — гэжэ тэрэ тэмдэглэһэн байна.

— Түгэсхэхы жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө үлүүлэн үшөө 8 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ зорилготойбди, — гэжэ Сэлэнгын леспромхозой директор **А. С. Игнатьев** мэдүүлээ. — Борис Поляков, Иван Дианов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд, модо ашадаг кранда хүдэлдэг Будажап Цыренжапов, бригадир Радна Доржиев, транспортна цехые хүтэлбэрилэгшэ коммунист Григорий Попов гэгшэдэй үнэн сэхэ, габшагай ажалые магтан хэлэхэ байнаб.

Конференци дээрэ делегадууд: Гусиноозёрскын ГРЭС-эй барилгын управлениин начальник **Р. Т. Д...**, Сэлэнгын совхозой һаалишан **Н. Л. Тадвашкина**, «...синоозерская» шахтын директор **Л. М. Перов**, Галуута-Нуурай станциин локомотивна депогой начальник **В. Ф. Грабарь**, ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь **С. П. Будажапов**, ...гастайн дунда һургуулиин партиина эхин организациин секретарь **Д. Р. ...ров**, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша ...нишон, СССР-эй Верховно Советэй депутат **Ж. Б. ...жиев** гэгшэд үгэ хэлээ.

КПСС-эй обкомой секретарь **В. Г. Бирюков**, республикын Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшын орлогшо **Б. И. Николаев** гэгшэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадаһан, дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна.

* * *

Шэнээр һунгагдаһан райкомой пленум болоо. КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретаряар **М. Ж. Шагдаров**, секретарьнараар **А. ... Воронин**, **С. Д. Рин...** гэгшэд һунгагдаа.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

ЕХЭЭР, ҺАЙН ШАНАРТАЙГААР

Арад зоной үргэн хэрэглэлэй зүйлнүүдые бүтээдэг цехэй «Электромашина» заводто нээгдэһээр арбаад жэл үнгэрөө. Эндэхи хүдэлмэришэдэй олонхинь—залуушуул.

Энэ коллектив юһэдэхи табан жэлэй богоһо алхан гарахадаа, урдаа ехэ зорилго табиһан байгаа. Үргэн хэрэглэлэй эд бараа ажахын хэрэгсэлнүүдые табан жэлэй хугасаада 10-һаа дээшэ дахинаар ехэ болгохо гэжэ хараалагданхай.

Цехэй хүдэлмэришэд мэргэжэлтэдтэй хамта табан жэлэй даабарита тоонуудые нарин нягтаар шэнжэлээ һэн. Иимэ ехэ даабари дүүргэхын тула үйлэдбэреэ һайнаар эмхидхэхэ, шэнэ түхеэрэлгэ тодхохо, хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэй болоо. Эдэ асуудал шиидхэһэнэй һүүлээр цехэй коллектив социалис уялга абаа һэн. Табан жэлэй түсэбтэ даабарине ноябрь соо дүүргэхэ гэжэ хараалһан байгаа.

Үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргагшад социалис уялгануудаа үлүүлэн дүүргэбэ. Тэдэнэр табан жэлэй эхинһээ хойшо 3 миллион 195 мянган электро-гүсэ, уһа бусалгадаг хэрэгсэл бүтээжэ, худалдаанда эльгээһэн байна. Цех продукци худалдалгаяа табан жэлэй туршада 28,2 процентээр ехэ болгоо.

Олон хүдэлмэришэд социалис мүрысөөндэ һайн үрэ дүн туйлана. Анна Бронникова, Вера Шагдурова, Людмила Михалева, Нелли Полянская, Александра Васильева, Николай Карлушин, Сергей Мантыков, Вера Лаушкина табан жэлэйнгээ хубиин түсэбые үни дүүргээд, 1976 оной июнь һарын тоосоогоор ажаллажа байна. Үйлэдбэриин эдэ түрүүшүүл партиин XXV съездын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, съездын нээгдэхэ үдэр болотор ажалай нормо-часаар хараалагдаһан нэгэ жэлэй даабари дүүргэхэ уялга абаа.

Заводой ажалай ветерануудай, газаар тагнагшад М. Г. Холодков, В. П. Дранник цехэй залуу хүдэлмэришэдые дүй дүршэлдөө һургана. «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэгтэ хүртэһэн эдэ нүхэд табан жэлэйнгээ хубиин даабари мүн лэ дүүргэнхэй.

Мастернууд И. С. Дворниковой, Е. И. Имеевэй хүтэлбэрилдэг участогууд түсэбһөө гадуур 6000 электродвигатель бүтээжэ, партиин ээлжээтэ съездые угтаха гэжэ шиидэһэн байна.

Цехэй уралан нарижуулагшад үргэн хэрэглэлэй эд бараанай шанар һайжаруулха асуудалда ехэ анхаралаа хандуулна. Тэдэнэр үнэтэ олон дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, продукциин шанар һайжаруулха, металл болон бусад материал алмаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ арга бэдэрэн хэрэглэнэ. Залуу энэ коллектив партиин XXV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ заводой гол цехүүдэй дундаһаа хоёр дахин эрхимлэжэ гараа.

Табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн энэ коллектив табан жэлэй түсэбһөө гадуур 600 мянган түхэригэй продукци худалдаха гэһэн үгэдөө хүрэмөөр ажаллажа байна.

Н. ДЕМИН.

Улаан-Үдын оньһожоруулагдамал шэлэй заводто КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ, эндэхи цех, бригада, халаан бүхэнэй коллективүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүрысөөнэй дүнгүүд саг соогоо гаргагдажа, ажалшадта мэдээсэгдэдэг байна. Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы оной январь—ноябрь һаранuудта 216 мянган түхэригэй промышленна продукци түсэбөөр хараалагдаһанһаа үлүү ехээр худалдагдаһан байна.

КПСС-эй СЪЕЗДЫЕ *ажалай амжалтаар угтая!*

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР

Энэ жэлэй 11 һара соо 102 мянган дүрбэлжэн метр шэл үйлэдбэриин түсэбһөө гадуур шэлэй заводой коллектив гаргаба. Энэ хэрэгтэ предприятиин машинно-ванна цехэй коллектив ехэхэн хубитаяа оруулаа. Мастернууд Н. В. Коринская, Н. С. Ломова гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг халаанууд үдэр бүриин үйлэдбэриин түсэб үлүүлэн дүүргэнэ.

Шэл отолдог, ябталдаг цех соо Н. А. Богдановай ударидадаг халаанай коллектив ажалай һайн дүнгүүдые туйлана. Тус халаанай хүдэлмэришэд түгэсхэхы жэлэй түсэбтэ даабарине болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэээ. 11 һарын түсэбһөө гадуур 345 мянган дүрбэлжэн метр шэл ябталагдажа, хэрэглэгшэдтэ эльгээгдэһэн байна.

Оньһожоруулагдамал шэлэй заводой коллектив Байгал-Амарай түмэр замай магистралиин барилгашадтай нягта холбоотой болонхой. Байгша оной түсэбһөө гадуур хэдэн зуугаад дүрбэлжэн метр сонхын шэл манай үе сагай агуу барилгада тус предприятиһаа эльгээгдэһэн байна.

В. БАЛЬЖАНОВ.

Тимлюйн цемент гаргадаг заводой коллектив табан жэлэйнгээ түсэбые үшөө сентябрь һара соо дүүргээ һэн. Мүнөө энэ предприятиин коллектив арбадахи табан жэлэй жасада хубитаяа оруулжа байна.

Заводто түрүүшүүл ... Тэдэнэй нэгэн — нас... дые заһабарилдаг сле... Федор Павлович Кон... Энэ нүхэрнай байгша ... май һара соо табан жэл... гээ түсэб дүүргээ һэн. ... мунис ажалай удар... Нүхэр Коняхин цемен... цехэй парторгоор хүдэл...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ф... Коняхин.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВА, фото...

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

АМЖАЛТАТАЙГААР АЖАЛЛАНА

Еловско леспромхозой хүдэлмэришэд байгша оной июлиин нэгэндэ продукци худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн юм. Мүнөө тус предприятиин ажалша коллективүүд даабариһаа гадуур бүри ехэ продукци гаргажа, түгэсхэхы жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Тиихэдээ горитой амжалта туйлана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Леспромхозой модо хюрөөдэлгын цехэй коллектив 1975 онойнгоо даабари декабриин нэгэндэ дүүргэһэн тухайгаа элидхэбэ. Коммунист Д. А. Любичевэй хүтэлбэрилдэг энэ цехэй хүдэлмэришэд М. И. Малыгин, И. Г. Батрушев, В. А. Афанасьев болон бусад суутаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө дундаһаа илангаяа шалгарна.

Владимир Николаевич Бородинай даадаг модо бэлэдхэгшэдэй бригадын коллектив байгша оной ноябриин 28-най байдалаар 13.000 кубометр модо отолжо, жэлэйнгээ даабари дүүргэбэ.

Модо хэмжүүрээрнь тайража илгадаг Михаил Евстафьевич Бурдуковскиин бригада 22.000 кубометр модо барилгануудта эльгээхээр бэлэн болгоо. Тиигэжэ 1975 онойнгоо түсэбые 2.000 кубометрээр үлүүлбэ.

КПСС-эй XXV съездые ажалай үндэр бэлэгтэйгээр угтахын түлөө дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоһон тус коллектив даабариһаа гадуур бүри ехэ продукци гаргахын тулада мүнөө габшагайгаар ажаллана.

А. КОЗИН,
аймагай газетын хүдэлмэрилэгшэ.
Прибайкалиин аймаг.

СОВЕТ ОРОН ШЭНЭ ҺОНИН

ШАХТЕРНУУД ҮЕ САГЫЕ АХИНА

КАЛУГА. (ТАСС-ай корр. Ю. Никонов). «Козельская» шахтын горнягууд түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй даабаринуудые болзорһоонь һараар урид дүүргэбэ. Энэ амжалтаяа Калугын шахтернууд КПСС-эй XXV съездэ зорюулна.

Туйлагдаһан дүнгүүд айхабтар ехэ. Малталга дээрэхи ажалай бүтээсэ нёдондо жэлэйхиһээ арба гаран процентээр дээшэлһэн байна. Шэнэ техникэ үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй, шахтернуудай хүдэлмэрие оньһожоруулһанай, автомадаар хангаһанай, хараалагдаһан даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө олонийтын мүрысөө дэлгэрүүлһэнэй ашаар энэ туйлагдаа.

Жэлэй дүүрэтэр эндэ даабариһаа гадуур 50 мянга гаран тонно түлишэ олзоборилогдохоор хараалагдана.

ҮРЭМДЭГШЭДЭЙ ГАБШАГАЙ АЖАЛ

БАКУ. (ТАСС-ай корр. Р. Шукюров). Жэлэй эхинһээ хойшо Нефтиин шулуунууд гэжэ өөрсэ шухаг олзоборилгын газарта 75 мянган метртэ малталга хэгдэбэ. Үнгэрһэн жэлдэ иимэ малталга хэхын тула үшөө хоёр долоон хоногоор ехэ саг гараа һэн.

Олзоборилогшод гээгдэнэгүй. Жэлэй даабариһаа гадуур үйлэдбэрилэгдэһэн 12 мянга шахуу тонно нефть шанаржуулхын тула эндэһээ ондоо тээшэнь эльгээбэ.

РЕЙСТЭ БОЛЗОРҺОО УРИД ГАРАБА

КЛАЙПЕДА (Литвагай ССР). (ТАСС-ай корр. А. Пипирас). «Кретинга» гэжэ теплоход болзорһоо 30 шахуу часаар урид далайн портһоо замдаа гараба. Коммунис ажалай ударник К. Сунгайлын хүтэлбэрилдэг түрүү бригада тэрэниие холын аян замда бэлдэһэн байгаа.

«Кретинга» хадаа жэлэй эхинһээ хойшо эндэ болзорһоонь урид ябуулагдаһан хоёр мянгадахи судна болоно. Портынхидай коллектив энэ үе соо түсэбһөө гадуур 160 мянга шахуу тонно ашаа зөөһэн, судгануудта хүдэлмэриин 18 мянган час саг алмаһан байха юм.

МЕТРОПОЕЗД ХАРГЫ ЗАМЫЕНЬ ШАЛГАБА

МОСКВА. (ТАСС-ай корр. В. Козлов). Туршалга хэдэг түрүүшын поезд ниислэл хотын метрополитенэй шэнэ участок дээгүүр ябаба. Ждановско ба Краснопресненскэ радиусуудые холбоһон газар дорохи харгы баригшад тэрэнэй түрүүшын пассажирнууд болобо.

Ногиной талмайһаа Восстаниин талмай хүрэтэр 3 километр зам баригдаба. Хоорондуурнь хоёр станци баригдаа—«Кузнецкэ хүүргэ», «Пушкинскэ».

ШЭНЭ КУРОРТ БАРИГДАХАНЬ

ПОТИ (Грузиин ССР). (ТАСС-ай корр. Р. Мегрелишвили). Далайн эрье шадархи хотодо дүтэхэнэ баригдажа байһан пионерэй лагерь геологуудай 500 үхибүүдые нэгэн доро угтан абажа шадаха байна. 140 гектар талмай эзэлһэн курортын бүлэг барилгада энэ лагерь орохо.

Энэ бүлэг барилга Грузиин Хара далайн эрье шадархи эгээн ехэ барилга болохо байна. Олон дабхар пансионадууд, санаторинууд, амаралтын байшангууд соо, спортын талмайнууд дээрэ 5 мянган хүн амаржа шадаха. Медик мэргэжэлтэдэй баталһанай ёһоор, сагай зөөлэхэн, таарамжатай уларил, үргэн ехэ талмайе эзэлһэн элһэн уушханай ба нервын үбшэнгүүдые аргалхада һайнаар нүлөөлхэ байна.

Эхэ оронойнмнай ниислэл хотодохи Лихачевой нэрэмжэтэ автомобильна завод һаяхана Октябриин Революциин орденоор шагнагдаа. Энэ асари томо заводой коллектив табан жэлэйнгээ түсэб амжалтатайгаар бэелүүлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ машина хабсаралгын корпус. Энэ автомашинанууд бэлэн болгогдожо, Советскэ Союзай бүхы хизаар, нютагууд худар, хилын саагуурше эльгээгдэдэг.

ТАСС-ай фотохронико.

УРАГШАА ҺАНААТАЙ ХҮН

1975 оной таряа хуряалгын эхилхын урда болоһон совхозой механизаторнуудай хамтын суглаан дээрэ түрүү комбайнер Валерий Ринчинович Итюев 5 мянган центнерһээ бага бэшэ ороохо сохижо абахаб гэһэн социалис уялга абаа һэн. Тиихэдээ ажахынгаа нэгэдэхи отделениин түрүү комбайнер Буряадай АССР-эй габьяата механизатор Виктор Павлович Шумковые социалис мүрысөөндэ уриһан байгаа.

Валерий Итюев—залуу механизатор. Гэбэшье мэргэжэл шадабаряар түгэс, дүй дүршэлөөр баян комбайнер гэжэ нютаг соогоо суурхадаг юм. Тиимэл хадаа Виктор Павловичые мүрысөөндэ урялa юм ааб даа. Иимэ хүнтэй мүрысэхэдөө, өөрынгөө дутуу дунданuудые эли тодоор ойлгожо, саашадаа бүри һайнаар хүдэлхын тулада юу хэхэ байһан тухайгаа һайнаар бодожо үзэхэ, энэ талаар ехэ оролдосо гаргаха болоогдоно ха юм. Юрэдөө өөһэд хоорондоо мүрысэн хүдэлхэдэ, алишье талаһаа туһатай.

Һүүлдэнь сүлөө тухагүй халуун сагай ерээд байхада, Шумков Итюев хоёр бэе бэеынгээ ажалаар ходо һонирхожо, гээгдэжэ ябаа һаа, хүсэхые, түрүүлжэ ябаа һаа, хүдэлмэреэ улам эршэдхэхые, хүсэгдэхэгүйе оролдодог һэн. Иимэ ажалай үрэ дүнгүүд һайн байшоо. Валерий таряа хуряалгын хугасаа соо 5200 центнер ороохо сохижо түрүүлээ. Гэбэшье Виктор Павлович холо гээгдээгүй. Тэрэ залуу нүхэрөө амжалтаарнь амаршалаад, хойто жэлдэ баһал мүрысэхэбди гэһэн юм. «Тиихэл гүбди»—гээд Валерий харюусаа.

Валера хүбүүн хара багаһаа хойшо оньһон техникэдэ дуратай һэн. Тиимэһээ ходол трактор, комбайнай хажуугаар эрьелдэхэ, механизаторнуудта бага сагаарша һаань, туһа хүргэхөөр бэлэн байха. Ямар нэгэ шүрэб мунс хуулаа һаань гү, али түлхюур абаад үгэ гээ һаань, торожо унанаа гү гэхээр гүйхэ. Багаһаа хойшо механизатор болохо хүсэлтэй байһан хүбүүхэнэй тракторист болоһонинь гайхалгүй.

Байгша оной таряа хуряалгын дүн гаргахада, Валерий совхоз соогоо хоёрдохи һуури эзэлһэн байба. 1974 оной таряа хуряалгын аймагай чемпион байһан, Ажалай Улаан Тугай орденто Цыдып Доржиевич Митыпов лэ тэрэнэй урда гараба бшуу.

Зүгөөр залуу комбайнер голхорногүй.

— Цыдып Доржиевич тон бэрхэ механизаторнуудаймнай нэгэн. Оньһон техникээ табан хурган шэнги һайнаар мэдэдэг. Дүй дүршэлөөр одоол баян хүн. Тиимэһээ аха нүхэрөө илахын тулада бүри ехэ оролдосо гаргаха, хара хүлһөөе нилээн адхахал бологдонол даа,—гээд Валерий хөөрэхэ зуураа, хүхиюугээр миһэрэн,—хойто жэлдэ харана бэзэбди. Магад... Юрэдөө, дэмы юу дуу гаралтайб даа. Харана бэзэбди гээ һэн.

Тиихэдэнь, үнэхөөрөөшье, хойто жэлдэ Валерий Итюевэй нэрые аймагай эрхим механизаторнуудай нэрэнүүдэй дунда харажашье болохоб гэжэ һанаа бэлэйб.

Таряа хуряалгын һүүлээр Валерий Итюев бусад нү... тэеэ суг һанжаруулагд... бэлшээринүүдые хорёо... соо. Коммунист хүн ху... бэрилэгшэдэйнгөө эльг... лэ газарта адли тэгшэ... наар, габшагайгаар хүд... ёһотой гэжэ тэрэ һайн... гоно. Тиимэһээ шахарду... гай ерэхэдэ хаанашье ху... хэл.

Мүнөө түрүү механиз... тракторaa жолоодоно. ... ойрын гүүртэ, отарану... шэмэтэй һайхан үбһэ, һ... мо, зелёнко шэрэжэ, ... нойроо мартаад ябана. ... лерий урагшаа һанаа... бэрхэ, ажалша хүбүүн... —гээд нютагаархинии... мы хэлсэдэггүй ёһотой...

В. ЦЫБ...,
худоо бэшэг...
Яруунын аймаг.
«Комсомольский» со...

КПСС-эй АГРАРНА ПОЛИТИКА БЭЕЛҮҮЛЭГДЭНЭ

АШАГ ҮРЭ ЕХЭТЭЙ ЭКОНОМИКО...

Архитектурно-түсэблэлгын эрхим һайн шиидхэбэриин, болбосон түхэлтэй болголгын талаар ороной һуурин тосхонуудай дунда үнгэргэгдэһэн харалга-конкурсын үедэ Ставрополиин хизаарай «Большевик» совхозой түб бууса лауреат болобо. СССР-эй Арадай ажахын туйлалтануудай выставкэ дээрэ энээнэй дүнгүүдые согсолходоо, ажахыда нэгэдэхи шатын диплом барюулагдаһан байна. Онсо юумэниинь юуб гэхэдэ, шэнэ барилганууд — Соёлой ордон, олон байшан гэрнүүдтэй кварталнууд, ажаһуудал хангадаг комбинат, дунда һургуули— совхозой ашаг олзын мүнгөөр бодхоогдоһон байгаа.

— Энэ жэлдэ «Большевик» совхозой хонишодой бригадануудай гүрэндэ худалдаһан ноохоор томо ехэ хотын хүн зониие хубсалуулхада хүрэхэ байна, — гэжэ ахамад зоотехник А. В. Корсун хөөрэбэ. — Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаряар бидэ ноохо гүрэндэ худалдалгаяа 1.805 тоннодо хүргэхэ ёһотой һэмди. Теэд хонишод угтамжын түсэб абаһан байгаа. Табан жэлэй даабариһаа гадуур 165 тонно нарин ноохон болбосоруулгын предприятинуудта эльгээгдэһэн байна. Иимэ ехэ ноохо гүрэндэ худалдахадаа, ажахымнай жэл бүхэндэ 700 мянган гаран түхэригэй ашаг олзо абадаг. Энэнь соёлой-ажаһуудалай ба гэр байрын барилгада гаргашалагдаһан бүхы мүнгэ зооринe сүм харюулдаг юм.

5 мянган эхэ хонидые харууһалхаар хараалагданхай промышленна үндэһэ һуури дээрэ баригдаһан хони үсхэбэрилгын бүлэг барилга «Большевигтэ» бии. Гранулированна тэжээл бэлдэхэ хоёр завод эндэ зэргэлүүлэн баригданхай. Угтамжын түсэб бэелүүлхэдээ, имагтал энэ һалбарие индустриин үндэһэ һуури дээрэ табиха бэшэ, харин хони малайнь һүрэгые олошоруулха шухала гэжэ хараалагдаһан байгаа. Эндэ, Ставрополиин тусхай шэглэлтэй үнинэй ажахыда урдандаа хонишод 50 мянга хүрэтэр хонидые нэгэ газарта хэзээдэшье харууһалдаггүй байһан юм! «Нэмэлтэ тоо толгойень хаана байлгалтай гээшэб?

Эгээл хүшэр хүдэлмэри— тэжээл хубаарилан үгэлгые машина түхеэрэлгээр бэелүүлхын тула бии байгаа кошараяа шэнэдхэн хубилгаха гэһэн үүсхэл гаргаһан ахалагша хонишон Д. В. Чепелин ажахын тоосооной бригада иимэ байдалһаа яажа гараха тухай арга дурадхаа һэн. Дал хорёсень хубилган заһабарилха гээшэ шэнээр бариһанһаа 5 дахин гаргаша багатай юм. Ашаг олзонь эли бодо харагдаба: харууһалдаг хонишодыень олошоруулангүй, урдынь талмай дээрэ хонин һүрэгыень хоёр дахин үргэдхэхэ арга олдоһон байгаа. Түрүү коллективэй жэшээгээр совхоздо үшөө гурбан кошара һэльбэн шэнэлэгдэһэн байха юм.

Энэ түсэбтэ табан жэлдэ олдоһон дүй дүршэл хонин һүрэгэй тоо толгойе гурбанай нэгэ хубяар олошоруулхые хараалһан тус һалбарине хүгжөөхэ холын хараата түсэб табиха арга ажахыда олгоһон байна гээд ахамад зоотехник тэмдэглэнэ. Ажал хэрэг оньһожоруулһанай ашаар һайн үүлтэрэй нарай түл түлжүүлхын тула совхозой түб бууса шадар таарууу зохид талмай бии болгогдоһон байгаа. Мал ажалай хоёр предприяти байгуулха талмай эндэ шэлэгдээ: 10 мянган эхэ хонидые харууһалха оньһожоруулагдамал бүлэг барилга, хүсэтэ завод-гранулятор.

Суута селекционер, СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат К. Д. Филянскиин дурасхаалда зорюулагдаһан мүнхэлэлгын самбар бүхэсоюзна харалга-конкурсын лауреат болоһон совхозой түб буусын тэгэндэ табигдаба. Тэрэнэй хүтэлбэри доро алар дайнай урда тээ «Большевигтэ» ашаг шэмэ ехэтэй кавказай үүлтэрэй хонид үсхэбэрилэгдэжэ эхилээ һэн. Ямар үүлтэр гээшэб? Мүнөө совхоздо хонин бүриһөө хахад пүүд ноохон, 100 эхэ хониһоо 109 хурьгад абтадаг байна. Иимэ үүлтэрэй хонид хизаарһаа саагуур — Хара ... зонодо, Ураалда, По...до, Сибирьтэ, При... Казахстанда, мүн ... оронуудта — ГДР-тэ, Ч...вакида, Румынида, Б...да, Венгридэ үсхэбэ...нэ. Гансал энэ жэлдэ ... ба нэгэдэхи классай ... га шахуу эмэ түлгэ, ... һанай хусануүд с... ондоо тээшэнь эльг...

Эдэ бүгэдэнһөө оро... олзын мүнгөөр ... барилганууд — бүлэ... ганууд, заводууд, ... руулагдамал талмай... болгогдодог, уһалуу... шээринүүд байгуу... байна. Түб буусаяа ... түхэлтэйгөөр бари... га-конкурсын лауреа... ломоор шагнагдаха... на, совхоз табан жэ... түсэбүүдые бол... урид дүүргэһэнэй... лөө Хүндэлэлэй ... бэшэгдээ.

Н. СТЯЖ...,
ТАСС-ай ...
«Большевик» совх...
Ставрополиин хиза...

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДТА

ВОЛОГОДСКО ОБЛАСТЬ. «Хойто зүгэй толон» гэжэ нэрэтэй уран һайханай самодеятельнэ ансамбль Череповец хотын хатарай хуушанай коллективүүдэй нэгэн юм. Арбан жэлэй туршада энэ ансамбль ороной зуу гаран хотонуудта уран бэлигээ харуулаа. Уран һайханай энэ коллектив һаяхан Венгриин Арадай Республикаар ябаһанаа бусаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Сибириин шог наадан» гэжэ хатарай нэгэ хуби.

ЕРЕВАН. Армениин Наукануудай академиин агрохимиин болон гидропоникын институтда эм домой ба эфир-тоһоной культурануудые шэнэ аргаар ургуулха талаар һонирхолтой туршалганууд хэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Институдай теплична башни.

ТАСС-ай фотохронико.

Зурагаал ШЭБЭРТЫН ЗАЛУУШУУЛАЙ УДАМАРША

Шэбэртын үйлсэдэ нютагайнгаа хүгшэн, залуушье үнтэй уулзахадаа, мэндэмэлэлсэһэнэй тэмдэг болон гараа үргэдэг, «Урал» мотоциклаар ябадаг томо үдэр бэетэй залуу хүн жажуугаартнай гүйлгэн гараха. Тиихэдэнь Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхозой комсомолой комитедэй секретарь Баяр Базаровтай уулзабаб гэжэ ойлгооройгты. Уншагшадта энэ залуу хүн ямар юумэ хээб, хэнэб гэжэ хөөрэжэ үгэхэ хүсэлэнэйбди. Нэн түрүүн нэгэ тоо дурдая. Базаровай ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь (хоёр жэлһээ үлүү хүдэлнэ) байха үедэ комсомолшуудай тоо 78-һаа аяар 170 болоо. Юундэ теэд энэ тоо, баримта дурдаабибди?

Мүнөөнэй залуушуул хото город руул дугташадаг болонхой гэжэ хэндэшье эли. Тиимэһээ юундэ һүүлэй жэлнүүдтэ Шэбэртын залуушуул хото город руу мүүлхээ болёод, түрэл нютагтаа улэжэ, хүдэлнэб гэһэн бодол түрэнэ. Энэ талаар комсомолой организациин эмхидхэлэй ажалда Б. Базаровай дүй дүршэл, шабари сэхэ нүлөөлөө гэхэдэ алдуу бэшэгүй.

Хайшан гэжэ Баяр залуушуулдаа этигэлтэй, һайхалтай, хүндэтэй, тэдэнэй даридагшань болоо гээшэб гэжэ ойлгохын тула залуу коммунистын хориин табан наһатайшье һаань, намтарынь халта уудалая.

Тэрэ багаһаа хойшо һургуулиһаа, юумэнһээ зүрхэсөөд, айхагүй, нэгэтэ зорижо хэгэһэн хэрэгээ дүүргээгүйгөөр болидоггүй һэн гэжэ нүхэдынь хөөрөө бэлэй. Иимэ шэнгэшээ һанаатай, заабол үнэндөө хүрэхые оролдодог байһанһаал Баяр һургуулиһаа һайнаар дүүргээ бшуу. Удаал 1968 оной ноябрьда Баяр сэрэгэй албанда мордобо. Тиигэжэ гурбан жэлэй туршада (үһан сэрэгтэ алба хэһэн) үетэнтээ хамта арагаа энхэ тайбан ажабайдалые һэргэгээр сахяа. Баяр сэрэгтэ ябахадаа, соединениин партийна таһагай дэргэдэхи удэшын жэлэй һургуули дүүргэһэн. Тиигээд тэрээрнь комсомолой организациин секретаряар хүдэлһэн юм. Эгээл эндэһээ тэрэ комсомолой эдэбхитэй хүдэлмэрилэгшэ болоһон эхи заха табяа, эндэ партиин гэшүүндэ кандидат болоо.

Албанай гурбан жэл үнгэрөө. Түрэл нютаг. Баяр һанаһаа ерэмсээрээ, удангүй ажаллажа эхилээ. Совхоз Базаровые залуу гэһээ һаань, ажалша бэрхые хараадаа абажа, Дабаасүүгэй һүн һаалиин фермын эрхилэгшээр табиһан байна. Нэгэ хахад энэ тушаалда хүдэлөө. Теэд энээхэншье соо тэрэ зоной ажал хүдэлмэриие эмхидхэжэ шадаха байһанаа харуулаа. Фермынгээ һаалиие дээшэлүүлхэ, малшадай һуудал байдал һайжаруулха талаар хүсэл зоригоо гаргаһан, хүн зоной хүндэтэй болоһон байха юм. Һүүлээрнь совхозойнгоо комсомолой организациин секретаряар һунгагдаа.

Базаровай совхозой комсомолой организациин секретарь болоһонһоо хойшо ехэшье саг үнгэрөөгүй. Тиигэбэшье комсомолшууд, залуушуул түрэл ажахынгаа үйлэдбэридэ өөһэдынгөө хубитые ехээр оруулдаг болонхой. Энэ талаар хоёр жэшээ дурдахамнай. Үнгэрэгшэ жэлэй хонидой түрэлгын үедэ совхоз хажуу тээһээ сакманщигуудые асараагүй. Өөһэдэйнь совхозой 30 гаран хүбүүд, басагад хонин ажалда хүдэлөө. Нүгөөдэ жэшээнь. Байгша ондо Бэшүүрэй совхоз дүн хамта 108 мянган центнер таряа хураан абаа. Энээнэйнь гурбанай нэгэ хубиие комсомол-залуушуулай агрегадууд сохиһон байна. Совхозой директор Б. Б. Юмсунов нютагайнгаа залуушуулай хэрэг ябадалнуудаар омогорхолтойгоор иигэжэ хөөрөө һэн. «Баярай ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь болоһонһоо хойшо залуушуулай талаһаа ажахыда оруулдаг хубита горитой болоо. Тэдэнэр үбэлшье, зуншье бүхы ажалда хабаадалсана. Комсомолшууд, залуушуулай хүдэлмэриие Баяр шадамар бэрхээр эмхидхэнэ. Иимэ бэрхэ хүбүүднай манай ёһотойл халаан гээшэ».

Хайшан гэжэ, яажа, ямар аргаар совхозой комсомолой организациин ажал ябуулга һайжаруулаа гээшэбши гэжэ асуухадамнай, Баяр иигэжэ хэлээ бэлэй:

— Бүхы хэрэгэй эхин үндэһэндэ багахан юумэн. Тиимэһээл би комсомол болон залуушуулай зүрхэ сэдьхэл ойлгохые һэдэжэ, тэдэнэй ямар хэрэг, ямар юумэ үнгэргэхэ дуратайһаа дулдыдажа, хүдэлмэреэ ябуулжа захалааб. Зүгөөр хүн бүхэнэй хэлэһээр иигэе тиигэе гэһэн тээшэнь ябажа болохогүй, олоной үгэдэ гол анхарал хандуулагдадаг. Түрүүшээр залуушуулай гэр бүлөөршье ябаха саг болодог һэн... Саашань комсомолой эмхидхэлэй болон бэшэшье хүдэлмэри һайжаржа эхилээ. Тиигэһээр байтар хүбүүд, басагад совхозой комсомолой үнгэргэдэг үйлэ хэрэгүүдэй (залуушуулай үдэшэ, спортивна мүрысөөн г. м.) тэдэндэ һонирхолтой һэн тулань тэдээндэ. эдэбхитэйгээр хабаададаг болоо. Мүнөө ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэндэ комсомолой шэнэ билет барюулагдана. Тиихэдэ манай комсомолой комитедэй гэшүүд энэ харюусалгатай хүдэлмэри үнгэргэхэдөө, комсомолшуудай эдэбхи, үүсхэл дээшэлүүлхэ талада гол анхаралаа хандуулна. Тиимэһээ ВЛКСМ-эй гэшүүдтэ «Ши комсомолой организациин ажал ябуулгада ямар туһа үзүүлнэш?», «Саашадаа ямар үйлэ хэрэгүүдые манай залуушуул үнгэргэһэй гэжэ һананаш?» гэхэ мэтэ асуудалнууд табигдана. Иимэ хөөрэлдөөнүүд, минии һанахада, ехэ аша туһатай. Тиихэдэ комсомолой эдэбхитэдэй һургуули ехэ удха шанартай байна.

Шэбэртын комсомолшуудай ажал ябуулгын үшөө нэгэ тала тухай хэлэлтэй. Нёдондо жэлдэ эндэхи залуушуул газетэ, журналнуудай захилай түсэбые хоёр шахуу дахин үлүүлэн бэелүүлээ һэн. Тэдэнэр мүнөөшье жэлдэ энэ харюусалгатай хэрэгые муу бэшээр үнгэргэжэ байнхай.

Шэбэртын хүбүүд, басагад һайнаар хүдэлхын хажуугаар амаржашье шададаг юм. Жэшээ болгон, байгша оной октябриин 29-дэ, ВЛКСМ-эй мүндэлһэн үдэртэ зорюулагдажа үнгэргэгдэһэн үдэшэ тухай нэгэ хэды үгэ хэлэхэмнай. Энэ үдэшые совхозой болон нютагай һургуулиин комсомолшууд суг үнгэргэһэн байна. 1926 онһоо комсомолой, 1942 онһоо партиин гэшүүн, мүнөө пенсионер Ц. Ц. Цыдыпов, мүн 1931 онһоо комсомолец, 1940 онһоо партиин гэшүүн, совхозой директор Б. Б. Юмсунов гэгшэд эндэ уригдажа ерэһэн байна. Тэдэнэр өөһэдынгөө үеын залуушуулай үйлэ хэрэгүүд тухай, мүнөө залуу үетэнэй урда байһан зорилгонууд тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. Энэ үдэшэ дээрэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай, совхозой ба һургуулиин Хүндэлэлэй грамотанууд, бэлэгүүд түрүүшүүлдэ барюулагдаа. Һүүлээрнь залуушуулай хатар, наадан болоо.

Бэшүүрэй совхозой комсомолой организациин эдэбхитэдэй эмхидхэдэг ажал ябуулга тоолохо, дурдаха болоо һаа, дууһахагүй. Дэмы бэшэ Баяр Базаровта ВЛКСМ-эй ЦК-гай Хүндэлэлэй грамота аймагай комсомолой конференци дээрэ тусхай тэмдэгтэйгээр барюулагдаа бшуу.

Секретарь тухайгаа комсомолой комитедэй гэшүүн, инженер-механигаар ажалладаг Олег Цыдендоржиев иигэжэ хөөрөө һэн: «Комсомолой ажал ябуулга айхабтар һайнаар мэдэдэг, шадамараар эмхидхэдэг. Ажахын ямаршье һалбари абабалтнай, комсомол болон залуушуулай хүдэлмэриин аша туһа бии. Баяр үйлэдбэриин асуудалнуудые һайн мэдэдэг. Хэндэ, хаана туһалхаб гэжэ мэдэрдэг, зондоо хүндэтэй, ухаатайл хүбүүн манай Баяр».

Олег бодолгото болонгүй иигэжэ нэмэн хэлээ һэн:

— Зориһондоо заатагүй хүрэхые оролдодог хүн.

Бидэнэр Баярта зон нүхэдтөө хүндэтэй, зориһондоо ходо хүрэжэ ябахыень үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Д-Р. ДАМБАЕВ.
Бэшүүрэй совхоз.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ НҮХЭР Э. ГЕРЕГТЭЙ УУЛЗАА

ВАРШАВА. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герегтэй декабриин 7-до уулзажа хөөрэлдэбэ.

Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин VII съездэ хабаадахаар КПСС-эй делегациие уриһанайнь түлөө нүхэр Л. И. Брежнев ПОРП-ын Центральна Комитедтэ баяр баясхалан хүргөө.

КПСС-эй ба ПОРП-ын, Советскэ Союзай ба Польшын Арадай Республикын хоорондохи аха дүү ёһоной харилсаа холбооной, эб найрамдалай болон арадуудай аюулгүй байдалай хэрэгэй түлөө хамтын тэмсэлэй хэдэ хэдэн асуудалнуудаар нүхэд Л. И. Брежнев, Э. Герек һанамжануудаа хэлсэһэн байна.

Үнэн зүрхэнэй, һанал бодолоо бүрин ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрһэн уулзалгада ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевич хабаадаба.

Эмилия-Романья гэжэ областиин захиргаанай түрүүлэгшэ нүхэр Гуидо ФАНТИДА

Болони хото, Итали

Эмилия-Романьяда Советскэ Союзай үдэрнүүдые эмхидхэгшэдые, тэрээндэ хабаадагшадые халуунаар амаршалнаб. Совет бодото байдалтай, социалис демократиие саашадань хүгжөөн нарижуулгатай, экономикын, эрдэм наукын ба соёл культурын, совет арадай байдал саг үргэлжэ һайжаруулгын асуудалнуудаар СССР-эй түйлалтануудтай Италиин арадай үргэнөөр танилсахадань, энэ жагсаал нүлөөлхэ юм гээд этигэн найдажа байһанаа мэдүүлнэб. Советскэ Союзай үдэрнүүд Советскэ Союзай ба Италиин арадуудай хоорондохи хани барисаае, үгээ ойлголсолгые бэхижүүлхэ хэрэгтэ шэнэ шухала хубита оруулха байна.

Италида, Советскэ Союзда нимэ хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэлгэ улам бүри бата нэгэдэлтэй, сэдьхэл бодолойнгоо баялигуудые халан абалсаха талаар арадуудай хүсэл эрмэлзэлдэ таарама һайн һайхан ёһо заншал болонхой. Мүнөө, уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулан, бодото дээрэнь бэелүүлхын, тэрэниие тэхэрнигшэгүй болгохын түлөө тэмсэлэй хэгдэжэ байхада, элдэб оронуудай арадуудай хоорондо нимэ уулзалганууд илангаяа шухала боложо байна.

Эмилия-Романьяда Италиин-совет хани барисаанай үдэрнүүдые үнгэргэлгэдэ ехэ амжалта хүсэнэб.

Л. БРЕЖНЕВ.
Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь.

Договор эсэслэн баталагдаба

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДР-эй Арадай палатын заседани боложо, ГДР-эй ба СССР-эй хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгэндээ туһалалсаха тухай 1975 оной октябриин 7-до Москвада гар табигдаһан договорые нэгэн һанал-тайгаар баталба.

Гадаадын хэрэгүүдэй министр депутат О. Фишэр ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар үгэ хэлэхэдээ, гитлеровскэ фашизмһаа немец арадые сүлөөлһөөр 30 жэлэй ойн жэлдэ, ГДР-эй национальна һайндэртэ СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккерой, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй гар табиһан энэ договор социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай хүсэ шадалые, эдэнэй нэгэдэл ба жагсаалые саашадань бэхижүүлхэ талаар манай оронуудай нийтэ нэгэн һанал бодолтой, хүсэл эрмэлзэлтэй байһыень элирхэйлэн харуулба гэжэ тэмдэглээ. Тэрэ социализмын түүхэтэ түйлалтануудые найдамтайгаар хамгаалха арга олгохо байна.

Энэ договор хоёр арадые, гүрэниие саашадаа улам дүтэ болгохо юм. Тэрэ уласхоорондын оршон байдалда ГДР-эй һуурийе бэхижүүлхэ, социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй бүрин эрхэтэ бата хубинь болоно гэһэн баримтые дэлхэй дээрэ батадхан тодорхойлхо байна.

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДР-эй ба СССР-эй хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгэндээ туһалалсалга тухай договорые эсэслэн баталалгын грамотада ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Штоф гар табиба.

РСФСР.

РЕВОЛЮЦИОНЕРТЭ ХҮШӨӨ БОДХООГДОБО

Ставрополь хотын нэгэдэхи хүбүүдэй гимназиин байшангай дэргэдэ мэдээжэ революционер Герман Лопатинда хүшөө нээгдэбэ. Энэ эрэлхэг зоригто хүн Нэгэдэхи Интернационалай Генеральна соведэй гэшүүн байгаа. Герман Лопатин эгээн түрүүлэн Карл-Марксын «Капиталые» ород хэлэн дээрэ оршуулһан габьяатай.

Герман Лопатин Ставрополь хотын хүбүүдэй гимназида һураһан юм. Хожомынь революционно хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнгаа түлөө Севастополь сүлүүлээ бэлэй. Тэндэл байхадаа, Марксын зохёолнуудаар һонирхон, тэдэниие шудалжа эхилһэн намтартай. Тиин 1970—72 онуудай туршада Герман Лопатин «Капиталые» үргэн олон ород уншагшадта хүргэхэ талаар ниилээд ехэ оролдолго гаргажа, сүмөөрнь оршуулһан байна.

УЗБЕКИСТАН:

БАДАЙ-ТУГАЙН ҮЗЭСХЭЛЭН

Богонихон саг болзор соо эндэхи бодон гахайн, ондатрын доргоной тоо толгой арбан таба дахин, тиихэдэ, шара шубуунай, шандаганай, араатын тоо толгой долоо дахин олошороо гэжэ элирүүлэгдээ. Бадай-тугайска заповеднигэй ан амитадые узбек эрдэмтэд һаяхан тоолоходоо, нимэ баясхаланта үрэ дүн тухай мэдээсээ.

Тугай гээшэмнай уһалиг газарые тойрон ургаһан ой модотой нютаг юм. Эндэхи ан амитад, ургамал айхабтар олон янза байдаг. Тугайн зэрлиг байгаалиие зандань үлөөхэ ба һэргээхэ зорилготой олон жэлэй хараатай ехэ хүдэлмэри хэхэһээ гадна, Узбегэй ССР-эй Наукануудай академиин Каракалпагай филиалай эрдэмтэд аянай шубуудай ниидэдэг зам харгые, нэгэ газарһаа нүгөөдэ худар зөөлгые шэнжэлжэ байнхай. Холын замда ябаһан шубууд эндэл, Бадай-Тугайн заповеднигтэ буужа хэр угһаа амардаг юм. Тугай шадарай газарнуудан хүрьһые эрозиһоо хамгаалха хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэнэ. Тэрэшэлэн эндэ эрдэмтэдэй ажаһууха, ажаллаха тусгаар городок байгуулагдажа эхилээ.

КИРГИЗИ:

ХОЕРДОХЕО УРГАСА ХУРЯАБА

Шахтернуудай ажаһуудаг Кызыл-Кия гэжэ хотын хүн зон урдань эндэ үзэгдоогүй һонин юумэ хоёр нюдөөрөө хараба. Юуб гэхэдэ, Кызыл-Кияда үнинэй ажаһуудаг пенсионер С. А. Золотухин гэгшэ ноябриин тэн багаар нэгэ яблониин модонһоо хоёрдохи ургасыень хуряан абаба бшуу.

Зунай үншэрхэ үеэр баян ургасаяа даажа ядажа байһан тэрэ яблониин зарим мүшэрнүүдэй үнжэгэн зөөлэн ногоохон набшаар хушагдахада, саад ургуулха дуратай энэ хүн ехэтэ анхараагүй бэлэй. Нимэрхүүгээр нэгэтэ бэшэ саадайнь модод хэнзэлэн сэсэглэдэг һааб даа. Зүгөөр Урда Киргизидэ нэгэ модонһоо жэлдээ хоёр дахин яблока ургуулба гэжэ, сэхынь хэлэхэдэ, дуулдаагүй, үзэгдөөгүй юм. Энэл дуулдабашье, үзэгдэбэшье ха юм.

(ТАСС-ай корр).

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ

«Бүтээн гаргагдаһан продукциин шанарые һайжаруулгада стандартнуудай үүргэ дээшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1970 оной ноябриин 10-да абаһан тогтоол дүүргэлгын ябаса тухай асуудалые КПСС-эй Центральна Комитет хаража үзэбэ.

Министерствэнүүд, албан зургаанууд, Стандартнуудай гүрэнэй комитет, партийна ба совет зургаанууд, промышленна нэгэдэлнүүд болон предприятинууд, эрдэм шэнжэлэлгын ба проектно-конструкторско эмхинүүд КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1970 оной ноябриин 10-да абаһан тогтоол бэелүүлэн, орон дотороо стандартизаци хүгжөөхэ хүдэлмэриие зарим тэды һайжаруулһан байна гээд баталагдан абтаһан тогтоол соо тэмдэглэгдэнэ. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлдэ зургаан мянга гаран шэнэ стандарт бии болгогдоо, гүрэнэй бии байгаа 5 мянга шахуу стандарт хаража үзэгдөө. Эдэ бүгэдэ продукциин шанарые дээшэлүүлгэдэ бүри ехэ эрилтэ табиха арга олгоһон байна.

Гэхэтэй хамта, СССР-эй министерствэнүүд, албан зургаанууд, Госстандарт бүтээн гаргагдаһан продукциин шанарые саашадань һайжаруулгада стандартизациин ехэ аргануудые хүсэд хэрэглэжэ шаданагүй гээд КПСС-эй Центральна Комитет тэмдэглэбэ. Эрдэм наукын ба түрүү дүй дүршэлэй тон шэнэ түйлалтануудта, Эсэгэ ороной ба гадаадын патентнүүдтэ, ухаалан зохёолгонуудта үндэһэлэн, стандартнууд зохёогдохо ёһотой гэһэн хараа бодол шууд сэхээр баримталагданагүй. СССР-эй Хара металлургиин, Нефтехимическэ промышленностиин ба Станок бүтээдэг промышленностиин министерствэнүүдэй бүтээн гаргаһан продукцинуудай зарим стандартнууд техническэ доогуур хэмжээндэ байһаар. Эдлэл хэрэгсэлнүүдэй ба материалнуудай шанарта эдэ бүгэдэ тааралданагүй гээд тэмдэглэгдэбэ.

Үйлэдбэридэ стандартнуудые нэбтэрүүлхэ хүдэлмэриие зарим министерствэнүүд хангалтагүй удаанаар ябуулна. Түрүү һайн хэдэ хэдэн стандартнууд бии болгогдоошье һаа, ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин, хүндэ, транспортна, трактор, хүдөө ажахын, барилгын, харгы замай ба коммунальна машина бүтээлгын предприятинуудта олон жэл соо нэбтэрүүлэгдэнэгүй.

Промышленна министерствэнүүд тогтоогдоһон гүрэнэй стандартнуудые ходо ходо хазагайруулжа, бүтээн гаргагдаһан шэнэ продукциин шанарые доошолуулна, эдэ зүйлнүүдээр бусад предприятинуудые хангаха хэрэгтэ тойбо татана гээд КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ. Шулуун нүүрһэнэй, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудта, мүн Хүнгэн ба эдеэ хоолой машина бүтээдэг министерствын заводуудта энэ ушар илангаяа үргэнөөр дайралдана.

Продукцида аттестаци, илангаяа гүрэнэй шанарай тэмдэг олгохо хэрэгтэ горитой дутуу дутагдал тохёолдоно гэжэ КПСС-эй ЦК тэмдэглээ. Эрхим һайн шанартайгаар гаргагдаһан эдлэл хэрэгсэлнүүдтэ олохон ушарта нимэ тэмдэг табигдадаггүй байна. Тиихэдэ удха шанараараа доогуур зүйлэй продукцида шанарай һайн тэмдэг табигдадаг байха юм.

Стандартизациие түсэблэлгэдэ, нарижуулан һайжаруулгада, бүтээн гаргагдаһан продукциин шанарые һайжаруулгада СССР-эй Госстандарт эмхидхэхы нүлөө багаар үзүүлдэг байна.

Эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилэн гаргахын түлөө зарим партийна организацинууд ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ эрилтэ багатайгаар хандадаг, коллективүүд дотор стандартнуудые, техническэ гуримуудые һайнаар сахихын тула аша үрэ ехэтэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаггүй байна. Хэһэн ажалайнгаа дүнгүүдэй түлөө хүн бүхэн харюусаха зэргэтэй. Бүтээн гаргагдаһан эдлэл хэрэгсэлнүүдэй шанарые һайжаруулгада стандартнуудай үүргэ дээшэлүүлхын тула зарим партийна организацинууд анхаралаа багаар хандуулна.

Стандартизациие бэелүүлхэ хэрэгтэ тохёолдожо байһан дутуу дунданнуудые усадхан зайсуулхыень, «Бүтээн гаргагдаһан продукциин шанарые һайжаруулгада стандартнуудай үүргэ дээшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой эрилтэнүүдые заабол дүүргэхэ нэмэлтэ хэмжээнүүдые абахыень КПСС-эй ЦК СССР-эй министерствэнүүдые, албан зургаануудые, Госстандартые уялгалаа.

Стандартизациин түсэбые арадай ажахын гол шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ зорюулхыень КПСС-эй ЦК СССР-эй Госпланда, эрдэм, техникын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедтэ СССР-эй Госстандартда даалгаба.

Предприятинууд, нэгэдэлнүүд, конструкторско ба проектнэ эмхинүүдтэ стандартнуудые нэбтэрүүлэн сахиха хэрэгэй ямар байһые хаража үзэхыень союзна республикануудай Компартинуудай ЦК-нуудта, партиин крайкомуудта, обкомуудта дурадхагдаа.

„Буряад үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

«МАСТЕРТАЙ БОЛОДОГ ҺАА...»

Иимэ гаршагтай багахан бэшэг манай газетын ноябриин ...-нэй номерто толилогдоһон байгаа. Хориин аймагай Тээгэ тосхоной хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангадаг ...бинадта телевизор заһабарилха мастер үгы юм. Тиимэ телевизорэйнгээ ямар нэгэн шалтагаанаар харуулхаяа ...ёо һаань, мастерые удаан саг соо хүлеэхэ бологдоно гээд ... бэшэг соо хэлэгдээ һэн.

Тус бэшэгэй мүрөөр хэмжээ абахын тулада Хориин ай...гай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ газетын редакци хан...һан байгаа.

«Бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтанууд зүб байгаа. Ажалша... ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангадаг Хори тосхоной ком...надта телевизорнүүдые заһабарилдаг мастер бии юм. Аймагай бусад нютагуудта, тэрэ тоодо Тээгэдэ тосхондо телемастер байлгаха аргагүйдэнэ. Ушарынь юуб гэхэдэ, хүдөө нютагуудта тиимэ мастерай хэхэ ажалынь тон бага байдаг ...юм. Нютагуудһаа ерэһэн захилай ёһоор Хори тосхонһоо телемастер хүдөө тосхонуудта ошожо, телевизорнүүдые заһабаридаг юм. Аймагай түбэй мастерскойдо мастернуудые олон болгохо тухай асуудал шиидхэгдэжэ байна» гээд Хориин аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр ... Ц. Гармаев редакцида һаяхан мэдээсэбэ.

НАЦИОНАЛЬНА ОКРУГУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

СЕВСИБ ХҮДЭЛНЭ

Тюмениин нефтянигуудай хэрэглэхэ ашаан һаяхан баригдаһан 700 километр утатай СевСибэй трассаар асаргадаба. «Тюменьстройпуть» управлениин эрхим машинистнүүд ашаа тээһэн 3 составые алмагдаһан түлишөөр жолоодожо ерээ. «Түлишэеэ гамтайгаар гаргашалха!» гэһэн уряа доро мүрысөө эмхидхэһэн локомотивуудай жолоошод КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудайнгаа шухала пунктнуудай нэгые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Обь мүрэн дээгүүр түмэр замай энэ участогай ашаглалгада оруулагдахада, Сургут тээшэ ашаа шэрэлгэдэ «ногоон үйлсэ» нээгдэбэ. Ханты-Мансиин округто ажалладаг нефть олзоборилогшодто, модо бэлэдхэгшэдтэ, энергетигүүд ба барилгашадта, геологуудта элдэб янзын ашаан зөөгдэнэ. Эрхим машинистнүүд Л. Гришанов, П. Фирсов, Е. Краутер, М. Третьяк гэгшэд КПСС-эй съездын урда тээхи социалис мүрысөөнэй эхи табиха зуураа энэ жэлэй эсэс болотор Тюмень — Сургут — Нижневартовск гэһэн маршрудаар үшөө нэгэ состав алмагдаһан түлишөөр жолоодон ерэхээр шиидэһэн байгаа. Хэрэгтэй материал ба тухеэрэлгэнүүдые саг соонь асарһанай ашаар округой нефть олзоборилогшод түгэсхэхы жэлдэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

П. РЯБОВ,
ТАСС-ай корр.
Ханты-Мансиин округ.

ЕРЭЭДҮЙН ГОРОДОЙ «ФУНДАМЕНТ»

Новосибирскын геологиин ба геофизикын научно-шэнжэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэд газ олзоборилогшодой Уренгой городой бодхоогдохо Тундрадахи 40 дүрбэлжын километр газар шэнжэлэн үзэбэ. Тэдэнэр юрэдөө гэдэдэггүй газарта 11 скважина үрэмдэжэ үзээ, шэнжэлгэнь амжалтатай дүүрэһэн байна. Шэнжэлгын үедэ барилгада хэрэглэгдэхэ элһэн, хайр шулуун олдоо. Тэрэнэй ашаар «ехэ газарһаа» барилгын тиимэ материалнууд зөөгдэхэеэ болибо гээшэ.

Ямало-Ненецкэ округой промышленна шэнэ районние ашаглалгада бэлдэлгэ түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Байгаалиин газай эндэхи хэбтэшэ шадар барилгашадай посёлок бодхоогдоно. Медвежье — Центр гэһэн системэ тээшэ трубопровод татагдажа эхилээ. Ерээдүйдэ 30 мянган газ олзоборилогшодой, геологууд ба барилгашадай ажаһууха Уренгой городой бодхоогдохо талмай тодорхойлогдоо. Тюмениин хойто зүгтэхи байгаалиин газай шэнэ хэбтэшэһээ «сэнхир түлишэ» арбадахи табан жэлдэ абтажа эхилхэ юм.

Р. ПАВЛОВ,
ТАСС-ай корр.
Ямало-Ненецкэ округ.

БҮРИДХЭЛГЭ ДҮҮРЭБЭ

Эвенкиин национальна округой ажахынуудтахи орын тоо бүридхэлгэ дүүрэбэ. Тэрэнэй дүнгүүд округой орошодой ажалай ехэ амжалтые элирхэйлэн харуулна. Юһэдэхи табан жэлэй эхиндэ орын тоо толгой 40 мянгада хүртэхэ гэһэн социалис уялга округой орошод абаһан байгаа. Энэнь холо үлүүлэгдэһэн байна.

Энэ һалбариие хүгжөөлгэдэ һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Орошодой ажалай эрхэ байдал эрид һайжаруулагдаа, холын бэлшээридэ ажалладаг орошод совхозойнгоо түбтэй найдамтай радио-холбоотой болонхой. Тиимэһээ хэрэгтэй сагтаа вертолёт дуудажа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые асаруулха аргатай болоо. Хүнэй, малай эмшэд хирэ-хирэ болоод ерэжэ туһаламжа хүргэдэг юм. Саһан дээгүүр түргөөр ябадаг «Буран» тухэлэй машинанууд орошодой ёһотой туһалагшад болонхой.

А. ЩИГЛЕНКО,
ТАСС-ай корр.
Эвенкиин округ.

ДЕКАБРИСТЫН НЭРЭМЖЭТЭ ЛЕКТОРИ

Усть-Ордын Буряадай национальна округой Боохоной районой Олонки тосхоной соёлой байшангай дэргэдэхи лекториин һуралсалай табадахи жэл эхилбэ. Тус лектори А. С. Пушкинай нүхэр, декабрист-поэт В. Ф. Раевскиин нэрээр нэрлэгдэнхэй. Сенатска талмай дээрэ декабристнуудай буһалгаанай дарагдаһанай һүүлээр Владимир Федосеевич Раевский Сибирьтэ сүлэгдэжэ, Олонки һууринда 40 гаран жэл ажаһууһан юм.

Эрхүүгэй Хо Ши Минэй нэрэмжэтэ хари хэлэнүүдэй багшанарай институдай профессор Г. Ф. Богач декабристнууд тухай, тэдэнэй Сибириин үедэхи ажабайдал тушаа лекториин һуралсалай энэ жэлэй түрүүшын хэшээл дээрэ элидхэл хэһэн байна. Эрхүүгэй уран зураашадай декабристнуудай буһалгаанай болоһоор 150 жэлэй ойдо яажа бэлдэжэ байһан тушаа уран зурааша Лев Гимов хөөрэбэ. Өөрынгөө зураһан А. С. Пушкинай портредые Олонки тосхоной ажалшадта уран зурааша бэлэглээ.

Эрхүүгэй дээдэ һургуулинуудай эрдэмтэд, уран зохёолшод, уран зураашад энэ лекториие түрүүшынь үдэрһөө шефтээ абаһан байгаа. Тэдэнэр уласхоорондын, экономикын, уран зохёолой, искусствын, мүн педагогикын, медицинын ба юридическэ асуудалнуудаар 30 гаран лекци бэлдэжэ, эндэхи ажалшадта уншаһан байна.

В. Ф. Раевскиин нэрэмжэтэ лекторидо колхозникууд, эндэхи леспромхозой хүдэлмэришэд, багшанар, ахалагша классуудай һурагшад һуралсана. Лекцинүүдэй һүүлээр нэгэнтэ бэшэ хүгжэмэй үдэшэнүүд үнгэргэгдэжэ, Эрхүүгэй дээдэ һургуулинуудай уран һайханай бүлгэмүүдэй эдэбхитэдэй хүсөөр концерт харуулагдадаг.

Л. ЦЫРЕМПИЛОВ,
ТАСС-ай корр.
Үсть-Ордын округ.

ТУНДРЫН УГАЛЗАНУУД

Корягай национальна округой түб Палана посёлогто уран бүтээлэй искусствын выставкэ нээгдэһэн байна. Тус выставкэдэ уран гоёор бүтээгдэһэн багахан хибэсүүд, сүүмхэнүүд, бүһэнүүд, национальна хубсаһан табигдаһан байгаа.

Тундрын эхэнэрнүүд эртэ урда сагһаа хойшо ангай арһаар дулаан, һайнаар шэмэглэгдэһэн хубсаһа оёдог гэжэ суурханхай. Мүнөө тэрэ ёһо заншалынь үргэлжэлүүлэгдэжэ, тусхай мастерскойнууд нээгдэнхэй. Тэдэнэй бүтээлнүүд Москвада, Ленинградта, Хабаровскда, Владивостогто болоһон выставкэнүүдтэ табигдаһан байгаа. Корягай 6 мастер СССР-эй уран зураашадай холбооной гэшүүнээр абтахаар зууршалагданхай.

М. ЖИЛИН,
ТАСС-ай корр.
Корягай округ.

Уласхоорондын шэнжэлэл

АРАДАЙ АНГОЛО ДОБТОЛЬООР

Харин интервентнүүдэй, сагаан хүлһэншэдэй, ФНЛА ба УНИТА-гай урбагшадай нэгэдэмэл хүсэнүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ Анголын Арадай Республикын национальна армиин частьнууд һүүлэй үдэрнүүдтэ бага бэшэ амжалтануудые туйлаба. Бүхы фронтнуудта национальна армиин сэрэгшэд дайшалхы добтолгодо оронхой. Хэдэн газарта дайсан хүсэ болон техникэеэ ехээр гээжэ, тэргэдэжэ захалаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ Африкын хэблэл Анголын национальна армиин сэрэгшэдэй амжалта, тэрэшэлэн интервентнүүдэй, анголын арадай урбагшадай урагшагүй ядаралда ороһон тушаа бэшэнэ. Африкада, мүн бүхы дэлхэй дээрэшье мүнөө Анголын Арадай Республикын нэрэ хүндэ ургана, залуу гүрэнэй аша туһада дэмжэлгэ, туһаламжа үргэдэнэ. ФНЛА ба УНИТА гэдэг организацинуудай гүрэнэй засагта хабаадалсаха «хуули» тухай империалистнуудай һанаашалһан үндэһэ баримтагүй теориие Анголодо боложо байһан үйлэ хэрэгүүд Африкын олохон оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүбөөр ойлгохо ябадалда хүргэбэ. Империалис хүсэнүүдтэй, нэн түрүүн сүлөөтэ Африкын эгээл хорото дайсан — үндэһэ яһанай илгаа гаргадаг ЮАР-тай «бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлшэдбди» гэжэ хуурмагаар өөһэдыгөө нэрлэгшэдэй нюуса далдагүйгөөр үгсэһэн ушар тэдэнэй бодото нюурыень элишэлжэ үгэбэ. ФНЛА ба УНИТА-гай тугуудаар халхабша хэһэн ЮАР сэрэгэй хүсөөр Анголые эзэмдэхэ һэдэлгэ гаргаа. Урда Африкын үндэһэ яһанай илгаа гаргагшадай Анголын дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралга баруун оронуудай, монополинуудай гүйсэд дэмжэлгэ ба туһаламжатайгаар хэгдэнэ. Мүнөө болотор Анголын национальна баялигые дээрмэдэжэ байһан империалистнууд өөһэдынгөө аша туһада аюулай тохёолдохоёо байһаниие мэдэржэ эхилэнхэй. Мүнөө баруун оронуудһаа интервентнүүд болон урбагшадта буу зэбсэг, сэрэгэй техникэ таһалгарягүй асарагдажа байна.

Анголодо боложо байһан үйлэ хэрэгүүд Африкын бэеэ даанхай олохон оронуудые маоизм тушаа өөһэдынгөө һанамжые хубилгаха шухала байһаниие баадхаба. Империалистнуудай дахуул ФНЛА-тай Пекинэй харилсаа холбоое ямар нэгэ алдуу гэжэ Африкын зарим оронуудай тоолодог байгаа һаа, мүнөө маоистнууд империалис интервенцидэ эгээл эдэбхитэй, үнэн сэхэ хабаадалсагша байһанаа бүхы Африкын үмэнэ харуулба.

Анголын дотоодын хэрэгтэ сэрэгэй хүсөөр сэхэ хамааралга болоһон эдэ үйлэ хэрэгүүд олондо бодото байдалыень зүбөөр ойлгуулжа байна. Эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө Африкада дэлгэрһэн тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябаһан Анголын Арадай Республикые дэмжэлгэ энэ түбиин бэеэ даанхай оронуудта улам үргэдэнэ.

ПОРТУГАЛИ:

Революциин бэрхэшээлтэ үе

Португалиин революци мүнөө хүгжэлтынгөө шатануудай эгээл бэрхэшээлтэй, эгээл аюултай үедэ оронхой. Энэ орон хэдэн үдэрэй туршада граждан дайнай һүжэржэ боломоор эрхэ байдалда ороод байгаа. Ноябриин 25-да сэрэгэй частьнуудай хоорондо зэбсэгтэ тулалдаан болоод абаа.

Энэ үйлэ хэрэг хадаа зэбсэгтэ хүсэнүүдэйнь хүдэлөөндэ һүүлэй хэдэн һарын туршада үргэлжэлһэн ехэ тэмсэлэй дээдэ шата болохо, энэ хүдэлөөе хоорондоо эсэргүү шэглэлтэй хэдэн бүлэг болгон хубаарилба. Иигэжэ Португалиин коммунис партиин үнинһөө хойшо зайсуулхые оролдожо байһан юумэн тохёолдобо. Ушарынь гэхэдэ, баруунай тала баримталагшадай тохёолдуулжа боломоор аюулай бии байһан тухай, мүн тэрэшэлэн зүүнэй тала баримталдаг хуурмаг үгэтэнэй, үндэһэ баримтагүй ябадалтанай бүлэгүүдэй аюултай байһан тушаа компарти ходо һануулдаг бэлэй.

Оронойнгоо мүнөө тохёолдоод байһан бэрхэшээлтэ байдалда тобшолол хэхэ зуураа, «Португалиин революци тон бэрхэшээлтэй ба аюултайшье шатада оронхой» гээд ПКП-гэй орган «Аванте» газетэ бэшэнэ. Ноябриин 25-да зэбсэгтэ тулалдаанда хүргэһэн хүн зоной дураа гуталгын шалтагаан юун байгааб гэхэдэ, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дунда зүүнэй тала баримталагшадые дараха политика мүн байгаа гээд газетэ заана. Ажалшадтай хамта революциин туйлалтануудые хамгаалха тэмсэлдэ бодоһон революционно ба түрүү үзэлтэй сэрэгшэдтэй һаналаа нэгэдэхэ зуураа, тохёолдоод байһан үйлэ хэрэгэй түлөө зүүнэй үзэл баримталдаг зарим бүлэгүүд харюусаха ёһотой гэжэ ПКП тоолоно гээд «Аванте» тэмдэглэнэ. Зэбсэгтэ восстани хэхэ талаар аюулта хэрэг үүдхэһэн эдэ бүлэгүүд орон доторoo тохёолдоһон бэрхэшээлтэ байдалые политическэ талаар гуримшуулха замда һаад түбэг татажа, сэрэгэй бүлэгүүдые сохилтодо оруулба.

Ороноо бэрхэшээлтэ байдалһаа гаргаха замда арад зоной аша туһада харюусамаар гансахан зүб арга имагтал политическэ шиидхэбэри мүн гэжэ Португлиин коммунистнууд тоолоно. Тэдэнэр революциин туйлалтануудые хамгаалхаар бэлэн ба социалис замаар Португалиин хүгжэлтэ хүсэжэ байһан бүхы хүсэнүүдые жагсаалда бодохые, һэргэг байхые уралана.

Мүнөө онсо эрхэ байдал орхигдоо. Саг зуурын зургаадахи правительство ажал ябуулгаяа дахин үргэлжэлүүлбэ. Гэбэшье Португалиин компартиин һанамжын ёһоор, правительство ба зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөндэ зүүнэй тала баримталагшадай хүсэ тогтууритай болгоод, баруунай тала баримталагшадһаа амяарлабал, тохёолдоод байһан бэрхэшээлтэ байдалай зүб шиидхэбэри олдохо болоно.

„Ниитын дэлгүүр" нөөхил газартаа

Европын экономическа нэгэдэлэй декабриин 1—2-то Римдэ болоһон сесси дээрэ Англиин премьер Г. Вильсон ба Баруун Германиин канцлер Г. Шмидт хоёрой хоорондо болоһон арсалдаата хөөрэлдөөе Франс Пресс агентство «Аккрошаж» гэһэн гаршагтайгаар дамжуулба. Энэ үгын удха юуб гэхэдэ, «сэрэгэй тулалдаан». Парижда болохоёо байһан уласхоорондын экономическа конференци тухай асуудалаар тус сесси дээрэ тон ехэ арсалдаатай үгэ хэлэлгэн болоо. Тэндэ нефть худалдадаг ба нефть хэрэглэдэг оронуудай хоорондохи харилсаанууд зүбшэгдэхэ байна.

ФРГ-гэй ба Европын экономическа нэгэдэлдэ (ЕЭС) бусад оронуудай түлөөлэгшэд зарлагдахаяа байһан тэрэ конференци дээрэ «ниитын дэлгүүр» нэгэ хараа бодолтой байха гэһэн эрилтэ табяа. Хойто далайн оёорһоо нефть абажа эхилһэн, саашадаа «хара алта» худалдаанда гаргажа, олзо доход оруулха зорилготой Англи Парижда зарлагдаһан конференци дээрэ аминдаа байха эрхын түлөө оролдоо ха.

Англиин энэ хүсэл эрмэлзэлгэдэ юһэн ороной нэгэдэлэй бусад гэшүүд ехээр дурагүйлхөө. Тэрээндэ гансахан гомдол муулар хэлэгдэхэһээ байха, заналта хэгдээ. Хэрбээ Англиин арсаад, аминдаа байха болоо һаань, «Ниитын дэлгүүр» һандаран унаха, энэ ушарһаа нэн түрүүн Лондон хохидолдо орохо гэжэ сэхэ хэлэгдээ. Великобритани ядажа ерэхэдээ, нүгөөдүүлэйнгээ дурадхалые өөрын һанамжатайгаар абаха баатай болоо. Тиигэжэ Англи өөрынгөө эрилтэһээ арсаха зуураа, Парижда болохо конференци дээрэ бултанда таатай хямда сэн нефтьдэ тогтоохо зүбшөөл ЕЭС-эй гэшүүдһээ абаа.

Юһэн гүрэнэй правительствын толгойлогшонорой зүблөөгөө үнгэргэһэн Римдэ, мүн ондоошье асуудалнуудаар шанга арсалдаанууд гараһан байна. Тусхайлан хэлэбэл, ЕЭС-эй гэшүүн-оронуудай хоорондохи худалдаа наймаанай холын хараата асуудалаар ехэ арсалдаан гараба. Франци ба Итали хоёрой хоорондохи «архиин дайнай», аграрна политика ба финансова харилсаанай асуудалнууд, ЕЭС-эй бүхы оронуудай нэрбэгдээд байһан экономическа талаар бэрхэшээлтэ байдал дабаха зорилгонууд Римдэ зарлагдаһан конференци дээрэ шиидхэгдэнгүй үлэнхэй. Энэ конференцидэ хабаадагшад политическэ асуудалнуудаар, тодорхойлон хэлэбэл, «Европын парламент» гэжэ нэрлэгдэһэн һунгалтын шэнэ гурим тухай асуудалаар нэгэ һанамжатай боложо шадаагүй.

Экономическа, мүн политическэшье асуудалнуудые шиидхэжэ шадахаяа болиһон иимэ тулюур байдалай шалтагаан юуб гэхэдэ, «монополинуудай энэ клубай» гэшүүд «эгээн түрүүн — өөртөө» гэһэн ёһо гуримаар бэрхэшээлтэ байдалһаа нүгөөдүүлэй хүсөөр өөрыгөө гаргахые оролдоно. Капиталис гүрэнүүдэй энэ нэгэдэл хоорондонь гараһан арсалдаае усадхаха аргагүй.

В. ОСИПОВ, Ю. ЛОПАТИН, В. ГОНЧАРОВ.

(ТАСС).

УНШАГТЫ, һонирхохол байхат

1.

БАЯНХОНГОР аймагай Заг сомоной Давсан-Айраг гэжэ нютагта ажалладаг газар урэмдэгшэдэй бригада байгаалиин угаа һонин үзэгдэлтэй тохёолдобо. Энэ бригада худаг урэмдэжэ, газар доро 120 метрэй гүнзэгыдэ хүргөөд байтарнь, гэнтэ ехэ хүсэтэй уһанай орьёл тэнгэри өөдэ шэдэлэн гараа. Мүнөө тэндэһээнь секундa соо 13, сүүдхэдэ 1.123:200 литр уһан сорьёлон шэдэлнэ. Сорьёлоогой гараһан газар дээрэ утаашаа 200, хүндэлөөшөө 100 метр хэмжээнэй нуур тогтонхой.

2.

1970 оной июлиин 27-до Улаан-Баатар хотын оршондохи Толгойтын райондо айхабтар томо мүндэртэй түргэн аадар үнгэрһэн юм. Мүндэрэй диаметр дүрбэн сантиметр байгаа.

3.

МОНГОЛ орондо агаарай эгээл хүйтэн уларил 1969 оной январь һарада үзэгдэһэн байна. Тиихэдэ Завханай аймагай Тосонцэнгэл сомондо агаарай температура 52,9 градус хүйтэн болоһон байгаа.

4.

ОРОН ДОТОР үзэсхэлэнтэ һайхан уһан хүүюурнүүд олон байдаг. Тэдэнэй нэгэниинь ороной эгээл үзэсхэлэнтэ һайхан байгаалитай Хүбсэгэл аймагай Хорьдол-Сарьдаг гэжэ газарта бии. Тэрэ хүүюур «Арсын хүрхирөө» гэжэ нэрлэгдэдэг. Тэндэ далан метрэй үндэрһөө уһан хүүсэн унажа байдаг юм.

П. С. Балтахиновай түрэһөөр 75 жэлэй ойдо

ХЭТЭДЭЭ МАРТАГДАХАГҮЙ

Зүүн Сибирьтэ болоһон граждан дайнай үедэ арад ниитын хэрэгэй түлөө тэмсэгшэдэй нэгэн Павел Сергеевич Балтахиновай нэрэ хүн зоной сэдьхэлдэ мүнхэжэнхэй. Улаан-Үдэ хотын нэгэ үлсэ нэрээрнь нэрлэгдэнхэй. Усть-Ордын Буряадай национальна округой түбэй, районой түб һуурин Боохоной үйлсэнүүдтэ энэ баатарай нэрэ олгогдонхой. Боохондо Тараса гэжэ түрэһэн нютагтань хүшөө-памятник табигданхай. Мүн Тараса нютагайнь колхоздо тэрэнэй нэрэнь үгтэһэн байна.

Зүүн Сибирьтэ Совет засаг тогтоохын түлөө болоһон хүшэр бэрхэ тэмсэл тухайда, өөр тухайдаа П. С. Балтахинов ямаршье мэдээ үлөөгөөгүй шахуу. Архивайшье материал манда үгы шахуу. Юуб гэхэдэ, энэ хүн тон залуугаар наһа бараһан юм. Тэрэ холын сагта П. С. Балтахиновтай хамта ябаһан хүнүүдшье үсөөн үлэнхэй даа.

Һүбэлгэн, түбһэншэ хүбүүн байхадань, шажанда алба хэдэг хүн болгохо зорилгоорород лама 1912 ондо Павелые Эрхүүгэй шажанай училищада оруулба ха. Тэрэниие дүүргэһэнэйнгээ удаа, 1916 ондо духовно семинарида ороо юм. Юундэ тиигээб гэхэдэ, гэртэхиниинь юрын һургуулида һургаха мүнгэ зөөригүй байгаа бшуу. Буряадай үхибүүдые шажанай һургуулида түлөөһэгүйгөөр һургадаг байһан юм. Энэньшье холын хараатай һааб даа. Ородой шажанда алба хэхэ, үгэ дууласатай хүнүүдые бэлдэхэ хэрэгтэй байгаа бшуу.

Һуралсалай эдэ газарта ороходоо, Павелород хэлэ һайн мэдэхэ болоһон байтаа. Нютагтань байһан сүлэлгын хүн ном зааһан юм. Училищада, семинарида һуража байхадаа, ехээр ном уншадаг байба. «Семинаридамнайород хэлэнэй һайн багшанар байжа,ород литературaap уншаха ном маанадта дурадхадаг һэн», — гээд П. С. Балтахинов домоглоһон байдаг. Илангаяа сүлөөтэ байдал, адли тэгшэ эрхэ, хани нүхэсэлые магтаһанород зохёолшод, жэшээнь, Пушкинай номууд ехэ нүлөө үзүүлһэн юм гээд өөрөө тэмдэглэһэн байдаг. Буряад хүбүүнэй үзэл бодолой бүрилдэхэ хэрэгтэ мүн Н. В. Гоголиин, М. Ю. Лермонтовэй зохёолнууд ехэ удха шанартай байһан юм. «Буряад залуушуул эдэ зохёолшодой гайхамшаг номуудые уншаха ёһотой, агуу ехэород хэлэндэ һураха ёһотой...» — гээд П. С. Балтахинов бэшэһэн байдаг.

1920 оной ноябриин 23-да мүрдэлгын хуудаһан дээрэ: «Ямар хэлэн дээрэ дуугардагбта?» гэһэн асуудалда: «Ородоор дуугардагби, латын, грек, немец хэлэн дээрэ уншадаг, бэшэдэгби» гээд харюусаһан байха юм. Буряад хэлээшье һайн мэдэдэг һааб даа. Буряад арадайнгаа аман зохёолдошье сээжэ һэн. Олой гэжэ нютагта 1917 ондо багшалжа байхадаа, Эхирит-Булагадай, Боохоной буряадай үльгэр, түүхэ хөөрэдэг байһан юм. Энэ һургуулида хахад жэл соо багшалаа һэн. Эндэ байха үе соогоо П. С. Балтахинов һургуулида тон ондоо гурим тогтооһон юм. Энээн тухайдань тэрэ үедэ шабинь байһан Г. И. Хааков дурсаһан байдаг.

1917 оной намар П. С. Балтахинов семинариин хоёрдохи курсада оробо. Политическэ үзэл бодолойнь бүрилдэхэ хэрэгтэ ехэ удхатай үйлэ хэрэгүүд эгээл энэ үедэ Эрхүү хотодо болоһон юм. Февральдахи революци боложо, хаан шэрээһээ халиба гэһэн мэдээсэл ерэлэй.

Бүхы орон дотор, тэрэ тоодо Эрхүүдэшье хоёр ондоо засаг түрэ бии болобо. Буржуази өөрын засаг—ниитын организацинуудай комитет байгуулба. Нүгөө талаһаа хүдэлмэришэд, таряашадай, солдадуудай, депутадуудай Совет байгуулагдаа. Зүгөөр энэ Совет буржуазиин засагһаа ехэ дулдыданги байгаа.

1917 оной октябрь һарада бүхы Сибирьтэ ехэ удха шанартай үйлэ хэрэг болобо. Большевигүүдэй партийна комитет бии болгогдоо. Энэ ушар хадаа Эрхүүгэй губернидэ Октябриин Социалис революци үнгэргэхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай байһан юм.

Октябриин Агууехэ Социалис революци Петроградта илаба. 1917 оной декабрьда Эрхүү хотодо һүжэрһэн хархис этэгээдүүдэй буһалгаанай дарагдаһанай ашаар Эрхүүгэй губерни дотор Совет засаг тогтоогдобо.

Гадаадын эзэмдэгшэдэй дотоодын дайсадтай хамтаржа добтолһоной эсэстэ, 1918 оной зунай һүүл багта, Сибирьтэ Совет засаг унаһан юм. Антантын булимтарагшадай дэмжэлгээр тэрэл жэлэй ноябрь һарада «Россиин дээдэ толгойлогшо» гээшэб гэжэ Колчак өөрыгөө соносхоод, буржуази ба помещигүүдэй засаг түрэ дахин тогтообо. Энэ сагһаа эхилжэ, партийна, совет хүдэлмэрилэгшэдые, түрүү хүдэлмэришэд, таряашадые түрмэ шорондо олоорнь хаажа, хюдажа оробо.

1918 оной зун сагаантанай полкын Боохон орожо ерэхэдэнь, нюдаргашуул ехэл хүхюутэйгээр угтаа һэн. Энэ үедэ П. С. Балтахинов саг соогоо тэрьедэжэ, Эрхүү хото оролой. Семинаридаа һөөргөө орсбо. Эндэ байха үедөө нюуса ажалда ороо һэн. Энээнэйнгээ түлөө 1919 ондо семинариһаа гаргагдаба. 1919 оной март һарада П. С. Балтахинов мүрдэлгэһөө тэрьедэжэ, Монгол орон гараха баатай болобо. Теэд түрэл нютагһаа холо удаан байжа шадабагүй. Тиигэжэ 1919 оной август һарада нюусаар Эрхүүгээ бусажа ерэбэ. Коммунистнууд М. Н. Ербановтай, Г. Г. Данчиновтай тэрэ дороо уулзаһан юм. Нүхэдынь зэбсэгтэ восстанида бэлдэхэ гэһэн коммунистнуудай партиин зорилготой, тэрэ үеын байдалтай танилсуулаа һэн.

Колчагай сэрэгшэдэй урдаһаа тэмсэлдэ бодоһон Сибириин арад зоной олонхиин таряашад байһан туладань Сибириин партийна нюуса гурбадахи конференци (1919 оной март һарада Омскдо болоһон юм) партизануудай тэмсэлые толгойлхо гэжэ нютагуудтахи большевик организацинуудые уялгалһан юм. П. С. Балтахинов Боохоной райондо партида талархагшадые элирүүлхэ зорилгоор ехэ хүдэлмэри ябуулба. РКП(б)-гэй гэшүүд Ф. М. Осодоева, П. П. Павлов гэгшэдтэй хамта большевик нюуса бүлэг байгуулаад һэн. Энэ бүлэгэйнгөө бүхэжэхэтэй хамта большевик нюуса бүлэгүүдые бэшэ нютагуудта бии болгоһон юм. Тиигэжэ Боохоной коммунистнууд Колчагай засагые унагаалсаад, нютаг нютагуудта партизан отрядуудые эмхидхэхэ хүдэлмэри ябуулба. 1919 оной хоёрдохи хахад соо Эрхүүгэй губернидэ партизануудай хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрбэ. Буряад зонһоо бүридэһэн партизан отряд түрүүн, һүүлдэнь ородуудһаа бүридэһэн мүн иимэ отряд эмхидхэһэн байгаа. Партизан отрядай суута командир Н. А. Каландаришвилитай уулзаһан, энэ хүнэй хүтэлбэри доро хүдэлһэн байна.

Мүрдэлгынь хуудаһанда иимэ бэшэлгэ уншанабди: «1919 ондо Боохоной райондо РКП(б)-гэй нюуса ячейкэ, буряад зонһоо бүридэһэн партизан отряд эмхидхээ һэм. 1920 оной февралиин 1-һээ апрелиин 19 болотор Зүүн фронтдо ябааб, Эрхүүгэй дивизиин табадахи морин сэрэгэй полкын комиссараар хүдэлөөб...»

1920 оной майн 1-һээ ноябриин 1 болотор П. С. Балтахинов Ангарай аймагай военкомоор хүдэлөө. 1921 оной февралиин эхеэр губерниин военкомат П. С. Балтахиновые Түнхэнэй аймагай военкомоор томилоо һэн. Шэнэ газарта ошохынгоо урда тээ гэртэхинтээ уулзахала нютагаа ошобо, 1921 оной февралиин 25-най үглөөгүүр Донскойн ударидалга доро сагаан бандидууд Тараса нютагта харата муухай добтолго хэжэ, М. С. Балтахиновые, Шабаев, Ханхаев, гэгшэдые алаһан юм. Иигээд лэ богонихон аад, гэрэлтэ наһаяа арад зоной аша туһада зорюулһан буряад арадай баатар хүбүүн тухай дурдалгаяа дүүргэе.

Д. БАЖЕЕВ.
түүхын эрдэмэй кандидат.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — Мэдээсэлэй программа. Концерт (үнгэтэ). 12.20 — Баримтата фильм. 12.35 — «Из-за девчонки» — зүжэг. 14.10 — Симфоническа хүгжэмэй концерт (үнгэтэ). 14.50 — «Нүхэр Пассионария». Испаниин Компартиин Түрүүлэгшэ Д. Ибарруриин түрэһөөр 80 жэлэй ойдо. 15.20 — «Эсэгэ» — зүжэг. 16.35 — Гандболоор дэлхэйн чемпионат. Киевһээ дамжуулагдаха (үнгэтэ). 17.05 — СССР-эй Ехэ театрай баледэй артистнарай концерт (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — Забһарлалга. 19.10 — «Эсэгэ» — зүжэг.

«Улаан-Үдэ. 20.35 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар).

«Орбита». 20.55 — Мэдээсэлэй программа. Концерт (үнгэтэ). 23.00 — Баримтата фильм. 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — «Нүхэр Пассионария». 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.55 — Телевизионно һонин. 19.15 — «Хүгжэм» — теле-суглуулбари. 20.00 — Декабристнуудай буһалгаанай 150 жэлэй ойдо зорюулагдаһан уран зохёолой дамжуулга.

«Орбита». 20.35 — Классическа хүгжэмэй концерт.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Ленинэй замаар — коммунизм тээшэ» гэһэн «Правдын» түрүү бэшэг. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ. ТАСС-ай һүүлшын мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда. В. Алешина. «Кадрнууд бүхы шухала асуудалнуудые шиидхэнэ» — Сэлэнгын районно партийна конференциһээ. «КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ». С. Балдуевай фото-мэдээсэл. «Абяа шэмээгүй тэһэрэлгэнүүд» — ТАСС-ай материал. Арадай хиналтын Улаан-Үдын комитедтэ.

Гурбадахи хуудаһанда. «Гүн удхатай, энэрхы шэнжэтэй поэзи». В. Найдаковой статья. Социалис оронуудта. Уласхоорондын шэнжэлэл. Хилын саанаһаа абтаһан тобшо мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. О. Цыбиковэй «Польшоһоо ерэһэн хоёр медаль» гэһэн корреспонденци. Нютаг нютагай һонин. АПН-эй материалнууд.

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын декабриин 5-най номерой хоёрдохи хуудаһанай доодо талада барлагдаһан фото-зурагай текстнь алдуутай гараба. Тэрэ зураг дээрэ Тимлюйн цемент гаргадаг цехэй парторг нүхэр Федор Павлович Коняхин бэшэ, харин Улаан-Үдын авиазаводой комсомол залуушуулай бригадын модошо дархашуулай бригадир Георгий Вторушин гээшэ. Энэ алдуу гаргаһан редакциин хүдэлмэрилэгшэдтэ зэмэ тохогдоо.

Редактор **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.**

Хилын саанаһаа
Телефон телеграф радио

ПРАГА

НИИТЭ НЭГЭН ҺАНАЛ БОДОЛТОЙ

ТАСС

КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент Г. Гусак түрүүтэй ЧССР-эй партийно-правительственна делегациин хани ёһоной албанай хэрэгээр 1975 оной ноябриин 25—29-дэ Советскэ Союзда ерээд бусалгын дүнгүүдые КПЧ-гэй ЦК-гай Президиум, ЧССР-эй правительство зүбшэн хэлсэбэ.

Чехословакиин делегациин ажал ябуулгые КПЧ-гэй ЦК-гай Президиум, ЧССР-эй правительство бүрин һайшаагаад, хамтын коммюнике дотор батадхагдаһан хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдээр баясажа байһанаа мэдүүлнэ гээд эндэ тараагдаһан мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүд, албанай хэрэгээр ерэһэн ушарынь КПЧ-гэй ба КПСС-эй, ЧССР-эй ба СССР-эй хоорондохи али алиндань ашатай туһатай харилсаа холбоое хүгжөөлгэдэ шухала шата болоно гээд тэмдэглэгдэнэ.

Энэ ушар хоёр талын хоорондохи харилсаае саашадань гүнзэгырүүлэн хүгжөөлгэдэ онсо удха шанартай байна гээд КПЧ-гэй ЦК-гай Президиум, ЧССР-эй правительство тоолоно гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Албанай хэрэгээр ошоод бусалгань социалис хани нэгэдэлые, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха хэрэгые һайжаруулха байна.

ПРАГА

СССР—МАНАЙ НАЙДАМТАЙ ХАНИ

ТАСС

СССР-эй эб найрамдалта политика, тэрэнэй экономическа ба сэрэгэй һүр хүсэн социалис гүрэнүүдэй, тэрэ тоодо Чехословакиин амжалта түгэсөөр хүгжэхэ арга олгоно гэжэ КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь В. Биляк мэдүүлээ. Түсэбтэ зургаадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Чехословакиин профсоюзуудай бэелүүлхэ зорилгонуудта, мүн эдэнэй бэелүүлдэг уласхоорондын ажал ябуулгада зорюулагдаһан ЧССР-эй ЦСПС-эй пленум дээрэ тэрэ үгэ хэлэһэн байна.

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөн уласхоорондын байдалые саашадань һулаРуулха хэрэгтэ ехэ удха шанартай байгаа гээд оратор тэмдэглэбэ. Хельсинкидэ болоһон зүблөөнэй дүнгүүдые тоошоодоггүй гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдые тэрэ эрид буруушааба. Зарим хүнүүд «хүйтэн дайнай» үеые тэхэрюулхэ һэдэлгэ гаргана. Хельсинкиие шэнэ Мюнхен, түгэсхэлэй документыень «саарһанай таһардаһан» гэжэ заримашуул нэрлэнэ гээд В. Биляк хэлээ. Эб найрамдалда, социализмда эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан маоис хүтэлбэрилэгшэдэй эдэнэй дунда ороһониинь халагламаар байна.

НЬЮ-ЙОРК

ШУХАЛА ҮҮСХЭЛНҮҮД ҺАЙШААГДАА

ТАСС

ООН-ой Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи комитедэй заседани эндэ боложо, Советскэ Союзай, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай ба бусад хэдэ хэдэн гүрэнүүдэй хамтааран дурадхаһан, «Ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые туршалгые бүгэдэ ниитэрээ хүсэд дүүрэнээр хорихо тухай договор баталха тухай» тогтоолой проектые һайшааба. 73 ороной түлөөлэгшэд тэрэнэй түлөө дуугаа үгөө. Пекинэй делегаци энэ договорые буруушаагаа. 37 ороной, эдэнэй дунда США-гай делегаци һаналаа бариһан байна.

Ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хаа хаанагүй, газар доро туршалгые болюулха шухала гээд Генеральна Ассамблейн баталамжада табигдаһан документ соо хэлэгдэнэ.

«Хүн зониие олоорнь алаха хюдаха шэнэ түхэлэй зэбсэг хэрэгсэлнүүдые, эдэнэй түхеэрэлгэнүүдые зохёон бүтээлгые хорихо тухай» Советскэ Союзай оруулһан үшөө нэгэ шухала үүсхэлые 99 ороной делегаци дэмжэн һайшааба. КНР дуугаа үгэлгэдэ хабаадаагүй. 15 ороной, эдэнэй дунда США-гай түлөөлэгшэд һаналаа баряа.

НЬЮ-ЙОРК

Аюулгүйн Совет эзэрхэг түримхэйшүүлые буруушаана

ТАСС

ООН-ой Аюулгүйн Совет дары зарлагдажа, Ливанда эсэргүүгээр Израилиин үүдхэһэн эзэрхэг түримхэй шэнэ ябуулгые, Палестинэһээ зугадан тэрьедэгшэдэй лагерьнуудые Израилиин авиациин бомбодолгые зүбшэн хэлсэһэн байна.

Японһоо ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ С. Сайто үгэ хэлэхэдээ, Ливанай газар дайдые, Палестинэһээ зугадан тэрьедэгшэдэй лагерьнуудые Израилиин зэрлиг бүдүүлигээр бомбодоһон ушарые Японой делегаци эрид буруушаана гэжэ тэмдэглээ.

Арсашагүй ушар баримтануудай гараад байхада, США-гай түлөөлэгшэ Д. Мойнихэн эзэрхэг түримхэй энэ ябадалые буруушааха баатай болоһон байна.

СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малик үгэ хэлэхэдээ, Израилиин энэ ябуулга хадаа эдэнэй гэмтэ хэрэгүүдэй нэгэниинь болоно гэжэ тэмдэглээ. Энэнь Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые бүри түгшүүрилтэй болгожо, тэрэниие политическэ аргаар гуримшуулха хэрэгтэ һаад тойбо татаха байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Советскэ Союз Араб оронуудай талада хододоо байгаа, саашадаашье байха. Тиин Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгануудые бүрин зайсуулхын түлөө үнэн зүб тэмсэлдэнь али бүхы туһаламжа дэмжэлгэ үзүүлхэ юм гэжэ Я. А. Малик мэдүүлээ.

ВАШИНГТОН

Дж. ФОРД ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮДЫЕ ХЭЖЭ ДҮҮРГЭБЭ

ТАСС

США-гай Президент Дж. Форд Пекиндэ хөөрэлдөөнүүдые хэжэ дүүргэбэ. Американ-хитад хөөрэлдөөнүүдэй дүүрэхэдэ, ямаршье коммюнике толилогдоогүй. Түгэсхэлэй сайлалга дээрэ США-гай президент үгэ хэлэхэдээ, хөөрэлдөөнүүднай «бүтэмжэтэй һайнаар» үнгэрөө гэжэ тэмдэглэһэн байна. «Манай хоорондохи арсалдаата асуудалнуудые зүбшэн хэлсээбди, — гэжэ Дж. Форд хэлэбэ. — Гэбэшье һанал бодолоймнай тудалдаһан шухала пунктнууд бидэндэ бии гэжэ баталаабди». Гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо Дэн Сяо-пин түгэсхэлэй коммюникегэй юундэ толилогдоогүй байһые ойлгуулхадаа, иигэжэ хэлэбэ: «Хөөрэлдөөнүүдэй удха зүбшэн хэлсэлгэнүүдээр гэхэгү, али коммюнике мэтын «юрын зүйлнүүдээр» баримталагдадаггүй гээшэ».

Шахардуу байдал һулаРуулха политикын гол шухала асуудалаар тад ондоо хараа бодолтой байһан дээрэһээ хамтын коммюнике баталан абаха тухай үгээ ойлголсожо шадахагүй байба гээд американ журналистнууд тэмдэглэнэ.

Шахардуу байдал һулаРуулха асуудалнуудһаа гадна, хоёр ороной хоорондо бии байгаа «үгээ һайнаар ойлголсоһон» бусад асуудалнууд американ-хитад хөөрэлдөөнүүдэй үеэр зүбшэн хэлсэгдэһэн байна гэжэ хэблэлэй асуудалнуудаар Сагаан байшангай түлөөлэгшэ журналистнуудта мэдүүлээ.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» декабриин 3-да Москвада үнгэргэгдэһэн 46-дахи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«Спортлото»: Нэгэшье хүн зургаан номер таажа шадаагүй. Табан номер таагшад — 5.000 түхэриг (39 карточка), дүрбэн номер тааһан хүнүүд—98 түхэриг (3.739 карточка), гурбан номер таагшад—4 түхэриг (85.485 карточка) абаха.

«Спортлото-2»: Зургаан номер мүн лэ нэгэшье хүн таабагүй. Табан номер тааһан хүнүүд—4.022 түхэриг (35 карточка), дүрбэн номер таагшад—83 түхэриг (2.203 карточка), гурбан номер тааһан хүнүүд 3 түхэриг (46.957 карточка) абаха болобо.

46-дахи тиражай шүүбэри 1975 оной декабриин 14-һөө 1976 оной январиин 14 болотор түлэгдэхэ юм.

(ТАСС).

США. Үндэр наһатай болоһон американ эрхэтэдэй ехэнхинь үгытэй ядуу ажаһууна. Хүн зоной энэ хуби мүнгэнэй үнэгүйрэлгэһөө, эд бараанай сэнгэй дээшэлэлгэһээ илангаяа ехээр хохидоно. Һаяхан Нью-Йорк хотын 10 мянганһаа үлүү үндэр наһатан муниципалитедэй дэргэдэ сугларжа, тэдхэмжын хэрэгтэ һомологдоһон мүнгэнэй хороогдоһон ушарые буруушаажа байһанаа мэдүүлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үндэр наһатайшуулай жагсаал.

ТАСС-ай фотохронико.

 □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-03697. Заказ № 01598.